

altijd open te houden, dat willen ze niet. Altijd om hulp te zuchten en zichzelf nooit rust te geven voordat hun hart vernederd is, dat willen ze niet. Zij hebben de naam dat ze leven, maar ze zijn dood (Openb. 3:1).

8. De weg van *gematigdheid* of *eerlijke voorzichtigheid*, wat in werkelijkheid niets anders is dan lauwheid in de ziel (Openb. 3:16). Dat is het geval wanneer een mens zo'n weg naar de hemel beraamt en ontwerpt dat hij door niemand gehaat wordt, maar dat hij het iedereen naar de zin maakt en zo alles doet om een gerust leven te hebben en het er heelhuids af te brengen. De Heere zegt: 'Allen die godzaliglijk willen leven, die zullen vervolgd worden.' 'Nee', zeggen ze, 'niet zo, Heere.'

Hij denkt dat als mensen voorzichtig en verstandig zouden zijn, ze dan zeker een heleboel moeite en tegenstand in goede zaken zouden voorkomen. Zo'n mens zal hen prijzen die het ijverigst zijn, als ze slechts verstandig zijn. Als hij een schunnige vloeker ontmoet, zal hij hem geen standje geven, omdat hij niet wil hebben dat deze boos op hem is. Als hij een eerlijk mens ontmoet, zal hij toestemmen in alles wat hij zegt om hem zo te kunnen prijzen. En wanneer hij hen beiden ontmoet, dan zullen ze beiden even welkom zijn in zijn huis en aan zijn tafel, hoe hij ook over hen denkt, omdat hij zo graag vrede houdt met alle mensen.

9. De weg van *eigenliefde*, waarbij een mens die vreselijk bang is dat hij verdoemd zal worden, de middelen waardoor hij zalig moet worden, vlijtig waarneemt. Hier zien we de grootste moeilijkheid van allemaal. Hij moet tegen de stroom in roeien en dan Christus volkomen navolgen.

Ik kom nu tot de zesde algemene hoofdgedachte die ik me voorgenomen heb te behandelen.

De grote oorzaak van het eeuwig verderf van de mens, of waarom er zoveel verloren gaan en er zo weinigen door Christus zalig gemaakt worden, ligt in de mens zelf

Waarom zoudt gij sterven?

Ezechiël 33:11

De grote oorzaak waardoor zoveel mensen sterven en eeuwig omkomen, is dat zij dat willen. Ieder mens is zijn eigen slager of moordenaar (Matth. 22:27; Hos. 9). We stellen voor om dit punt nu verder te gaan behandelen.

Vraag: We moeten ons hier afvragen hoe mensen ertoe komen om hun eigen ondergang te beramen en te voltrekken.

Antwoord: Ze komen daartoe door de volgende vier hoofdoorzaken die de vier grote rotsen zijn waarop de meeste mensen stuklopen. Het is zeer noodzakelijk dat ieder mens ze kent, want wanneer een buskruitverraad ontdekt wordt, dan is het gevaar bijna voorbij. Er zijn dus vier oorzaken van de eeuwige omverping van de mens. Ik zal deze uitgebreid behandelen en van iedere bijzondere oorzaak een nuttig gebruik maken, wanneer ze helder en duidelijk is uitgelegd.

De eerste oorzaak van het verderf van de mens is die ontzettende duistere onwetendheid van de mens waardoor duizenden jammerlijk onwetend blijven van hun geestelijke staat. Ze weten niet hoe het ervoor staat tussen God en hun ziel, maar ze denken dat ze al goed genoeg zijn. Ze proberen nooit om uit hun ellende te komen, totdat ze er in omkomen.

De tweede oorzaak is vleselijke gerustheid. Ze stellen de boze dag verre van zich, waardoor ze hun verschrikkelijke slavernij niet voelen en dus nooit zuchten om uit de slaafse dienstbaarheid van zonde en satan verlost te worden.

De derde oorzaak is het vleselijke zelfvertrouwen van de mens, waardoor ze zich behelpen met te pogen zichzelf te behouden door hun eigen plichten en verrichtingen, wanneer ze hun verderf aanvoelen.

De vierde oorzaak is de schaamteloze verwaandheid van de mens, waardoor ze met moeite zichzelf trachten te redden door hun schijngeloof, wanneer ze zien dat hun plichten ontoereikend zijn en dat ze in zichzelf onwaardig zijn dat God hen zalig zou maken.

Onwetendheid

Ik zal nu beginnen met de eerste oorzaak en u de eerste lont laten zien waarmee mensen zich opblazen. De eerste oorzaak is dat ze hun ellende niet kennen en ze kennen evenmin die vreselijke, vervloekte, verloren staat waarin ze liggen. Ze denken en zeggen dat ze zich even goed zullen gedragen als anderen. En daarom, als een vriend hen tracht te bewegen om uit deze staat te geraken en hun het gevaar toont om in zo'n toestand te blijven, wat is dan hun antwoord? 'Ik verzoek je om je praatjes maar voor je te houden. Iedereen moet zijn eigen boontjes doppen. Laat me met rust. Ik hoop dat ik mijn ziel kan redden net als jij, en ik zal er even voorzichtig mee omgaan als jij dat zult doen of kunt doen. Jij moet je niet verantwoorden voor mijn ziel. Ik hoop dat ik het er even goed vanaf zal brengen als de fijnsten van jullie allen.' Daarom ook, als de predikant hen raakt, dan gaan ze naar huis met een hart vol luide bezwaren tegen de man, en tegen de preek spuwen ze hun gal uit. Ze zeggen: 'God zij ons genadig als dit allemaal waar is! Dit is een leer die zo hard is dat ze een mens z'n verstand doet verliezen. Die leer drijft me tot wanhoop.' Dus kennen ze hun ellende niet, en omdat ze die niet kennen, zijn ze verloren. Het zijn veroordeelde schepsels die liggen onder de eeuwige toorn van God. Ze

zoeken, bidden en strijden nooit en ze gebruiken ook de middelen niet om uit hun ellende verlost te worden. Zo komen ze erin om en ze zullen nimmer hun ellende kennen, totdat ze wakker worden te midden van de vlammen van de hel. Ze zullen erkennen, tenminste velen van hen, dat alle mensen geboren worden in een zeer ellendige staat. Ze passen deze algemene waarheid echter nooit speciaal op zichzelf toe. Ze zeggen nooit: 'Ik ben die man. Ik lig nu onder Gods toorn en ik kan elk uur door de dood weggerukt worden en dan ben ik verloren, voor eeuwig verloren.'

Nu zijn er twee soorten mensen die onwetend zijn van hun ellende:

1. Het algemene slag van goddeloze, domme, onwetende mensen.
2. Het beschaafdere slag van oppervlakkige, onoprechte belijders, die zo trots zijn als een pauw. Ze denken van zichzelf dat ze in een behoorlijke en zeer goede staat zijn, al hebben ze slechts een veer op hun kam om mee te pronken.

Het eerste slag mensen

Ik zal beginnen met het eerste slag mensen en u de oorzaken laten zien waarom ze onwetend zijn van hun ellende. Daarvoor zijn vier oorzaken aan te wijzen:

1. De eerste oorzaak is soms dat het hun ontbreekt aan de middelen om zaligmakende kennis te verkrijgen. Er is geen getrouwe predikant. Er is geen barmhartige Lot, die hun kan vertellen over het vuur en de zwavel van de hemel voor hun zonden die om straf roepen. Er is geen Noach om hen te waarschuwen voor een zondvloed. Er is geen boodschapper om hun tijdingen te brengen van Gods toorn en van die grote menigte van Gods verterende plagen die hen naderen. Ze hebben geen loods, arme verlaten schepsels, om hun de rots aan te wijzen waarop ze kunnen lopen. Ze hebben helemaal geen predikant om hen te leren, of omdat de gemeente te arm is, of omdat de kerkelijke inkomsten te groot zijn om een getrouwe predikant te onderhouden - de sterkste ezels moeten gewoonlijk de zwaarste lasten dragen. O, beklagenswaardige ge-

neesheren! Soms zijn ze goddeloos en kunnen ze zichzelf niet genezen. Soms zijn ze onkundig en weten ze niet wat ze moeten preken, tenzij ze de voetstappen volgen van de bedelmonnik van de heer Latimer. Of ze schieten op z'n best met een paar proppen-schietters op enkele grove zonden, of, als ze de mensen hun ellende laten zien, dan beuren ze hen gelijk weer op met enige troostrijke, ontoepasselijke zinnen zoals: 'Maar, broeders, ik hoop betere dingen van u.' De weldoener van de mens zou waarschijnlijk anders toornen. Of anders zeggen ze gewoonlijk: 'U hebt gezondigd, troost uzelf, maar wanhoop niet, Christus heeft geleden.' Zo laten ze de wond dichtgroeien en blijft het vanbinnen zweren, omdat de wond niet dieper uitgesneden is. Daarom zeg ik, omdat het hun ontbreekt aan een trouwe wachter die: 'Brand! Brand!' roept in die slaperige staat van zonde en duisternis waarin ze liggen, dat hele steden, gemeenten, geslachten bedrogen worden en eeuwig omkomen (Klaagl. 2:14).

2. De tweede oorzaak van hun onwetendheid kan zijn dat ze geen tijd hebben om over hun ellende na te denken wanneer ze de middelen hebben om hun ellende aan hen bekend te laten maken, zoals het geval was bij Felix (Hand. 24:25). Menig mens krijgt menige bittere pil tijdens een preek, maar hij kan de tijd niet vrijmaken om erop te kauwen. De een wordt in beslag genomen door gerechtszaken en een ander wordt bijna verteerd door borgtochten en drukkende zorgen hoe hij zijn schulden moet betalen en voor zijn gezin moet zorgen. Weer een ander heeft een grote last te dragen, heeft weinig vrienden en zegt dat de wereld hard is, en daarom wroet hij als een mol in de aarde, op werkdagen en op zondagen. De wereld doet enerzijds een beroep op hem en anderzijds doen zijn wellusten een beroep op hem. Ook de duivel doet een beroep op hem, zodat hij geen tijd heeft om na te denken over de dood, de duivel, God, de hel of de hemel en ook niet over zichzelf. De predikant roept en klopt aan de buitenkant, maar er is zo'n lawaai en gedreun van rumoerige wellusten en ijdele gedachten in hun hart en hoofd, dat alle goede gedachten droevige, onwelkome gasten zijn, die dadelijk neergeveld worden.

3. De derde oorzaak is dat ze wel tijd hebben, maar dat ze bang zijn om hun ellende te kennen. Daarom beweren ze luid van predikanten dat deze allen verdoemen en zeggen dat ze niet meer naar hen willen luisteren en dat ze niet zulke dwazen willen zijn dat ze alles geloven wat zulke predikanten zeggen. De oorzaak is dat ze bang zijn om het ergste van zichzelf te weten. Ze zijn bang dat er in hen gesneden wordt, en daarom kunnen ze de chirurg niet uitstaan. Ze denken dat hun geest erdoor verontrust wordt, zoals dat bij anderen het geval is en dat ze daarmee de wanhoop tegemoet gaan. En daarom, als ze het praatje horen dat er iemand, na het luisteren naar een preek, in de war raakte of zich verdrong of zich ophing, dan zal dat voor hen hun leven lang een punt van overweging en een waarschuwing zijn om hun hart niet over zulke zaken te verontrusten. Mensen met een schuldig geweten vluchten daarom weg van voor het aangezicht des Heeren, zoals gevangenen wegvluchten voor de rechter en schuldenaars voor de schuldeiser. Maar als de HEERE der heirscharen u gevangen kan nemen, dan moet u en zult u met verschrikking in het hart datgene gevoelen wat u nu een weinig vreest.

4. De vierde oorzaak van hun onwetendheid is dat ze deze dwaze vrees niet hebben omdat ze hun ellende niet zien. Dat komt doordat ze hun staat bezien door een valse bril, en ingevolge vele valse theorieën in hun geest bedriegen ze zichzelf. Welke valse theorieën zijn dat voornamelijk? Ik zal ze slechts noemen.

Valse theorieën

1. Ze denken dat God die hen gemaakt heeft, niet zo wreed zal zijn om hen te verdoemen.
2. Omdat ze zich niet ellendig voelen, maar zeer goed, daarom vrezen ze geen ellende.
3. Omdat God hen zegende in hun uitwendige bezittingen, in hun koren, kinderen, beroep, vrienden enzovoort, vragen ze zich af: 'Zou God hen zo zegenen als Hij niet van hen hield?'
4. Omdat ze vinden dat zonde geen groot kwaad is, want we zijn

allemaal zondaars, kan dit hun dus geen onheil berokkenen.

5. Omdat ze denken dat Gods genade boven al Zijn werken verheven is, is hun opvatting toch dat God, al is de zonde afschuwelijk, geheel barmhartigheid is, geheel liefelijkheid en geen gerechtigheid, en daarom menen ze dat alles goed met hen is.

6. Omdat ze denken dat Christus voor alle zondaars stierf, en ze bekennen dan ze grote zondaars zijn.

7. Omdat ze het goede hopen, denken ze dat ze het goede zullen krijgen.

8. Omdat ze doen zoals de meesten doen, die, terwijl ze nooit misbaar maakten over hun zonden terwijl ze leefden, ten slotte als lammeren stierven. Ze twijfelen er niet aan dat, wat hen betreft, als ze doen zoals zulke mensen deden, ze gelukkig zullen sterven, zoals anderen gelukkig zijn gestorven.

9. Omdat ze denken dat hun begeerten goed zijn en dat hun hart goed is.

10. Omdat ze zoveel goeds doen als waartoe God hun genade geeft, en dus is het alleen Gods schuld als ze verloren gaan.

Dit zijn de oorzaken waardoor en de gronden waarop goddeloze mensen bedrogen worden.

De gronden waarop het beschaafdere slag mensen het mis hebben

Naambelijders bedriegen arglistig hun eigen ziel. Het is in onze kerk zoals het is in een oud bos waarin veel hoge bomen staan. Als men ze omhakt en grondig onderzoekt, dan blijkt toch dat er geen pit en geen sap in zit, maar dat het holle, zieke bomen zijn. Zo is het ook met deze mensen. Ze vlechten hun eigen ondergang met een fijnere draad en ze kunnen beter goochelen dan het gewonere slag mensen. Ze werpen een nevel op voor hun eigen ogen en zo bedriegen ze hun eigen ziel. Het is het voornaamste werk van een predikant om mensen 'te bekeren van de duisternis tot het licht' (Hand. 26:18) en het is het voornaamste werk van de Geest om mensen te overtuigen van zonde (Joh. 16:8 en 9). En daarom is het 't belangrijkste werk van een mens om in de eerste plaats het slechtste dat in hem is te leren kennen.

Nu, er is drieërlei oorzaak dat deze mensen dwalen:

1. De geestelijk dwaasheid van hun verstand, dat beneveld is.

2. De valse, onechte vrede, die in hun geweten gewerkt is en daar wordt gevoed.

3. De sluwe en heimelijke, ziekelijke stoornissen van de wil.

Geestelijke dwaasheid van het verstand

In het verstand of de geest van de mens komen we de volgende zeven benevelde geestelijke stoornissen tegen, waardoor hij op de ellendigste wijze bedrogen wordt.

1. Hij wordt bedrogen door de *aanmatiging* van het verstand. U zult nooit zien dat een mens die gering en vuil is in zijn eigen ogen, bedrogen wordt (Ps. 25:9), maar een trotse man of vrouw komt dikwijls bedrogen uit. Daarom dacht de trotse Haman dat hij zeker de man was tot wiens eer de koning een welbehagen had, terwijl het eerbewijs in werkelijkheid voor de arme Mordechai bestemd was. Het is altijd kenmerkend voor iemand in wiens geest de trots de overhand heeft dat een stuiver wordt aangezien voor een pond, en dat een vuursprankje wordt opgeblazen tot een vlam. Trots maakt grote ophef van een beetje geveinsde genade. Daarom, als de trotse Farizeeër zichzelf gaat beschouwen, dan komt hij tot zijn armzalige slotsom en wel deze: 'Ik ben niet gelijk de andere mensen en ook niet als deze tollenaar.' Hij houdt zijn penning voor duizend pond, en dat houdt in dat hij zichzelf beschouwt als een zeer rijk mens. Menig mens denkt dat hij een oprecht mens is, al is hij arm, omdat hij iets goeds in zichzelf vindt, daar hij medelijden heeft met de armen. Omdat hij zich nooit overgegeven heeft aan wijn of vrouwen, gaat hij zich hierop beroemen, en zodoende bedriegt hij zichzelf en verreken hij zichzelf. De stenen uit Bristow' lijken op diamanten en vele bedriegers bedriegen

1. Bristow stenen. Bristow is de oude benaming voor de Engelse stad Bristol. Bristow stenen zijn een soort transparante rotskristallen die gevonden worden in kalksteen in de buurt van Bristol. Ze lijken op diamanten, maar hun waarde is gering in vergelijking met echte diamanten.

daarmee de mensen van het platteland die er graag mooi uit willen zien en die niet weten wat echte diamanten zijn. Zoveel mensen begeren oprecht te zijn en als zodanig beschouwd te worden, terwijl ze niet weten wat ware genade betekent. Daarom zijn de stenen uit Bristow parels in hun ogen. Een beetje geveinsde genade schijnt hun zo helder toe dat ze er half door betoverd worden. Ze koesteren hoge gedachten van zichzelf, hoewel ze slechts glinsterende schijnjuwelen in een varkenssnuut zijn. Een kab duivenmest werd in de tijd dat er een hongersnood heerste in Samaria voor een groot bedrag verkocht. Een man die in een plaats woont waar allen om hem heen of onwetend zijn, of goddeloos, of werelds, komt een heel eind met een beetje zedelijke eerlijkheid, wat niet meer is dan mest vergeleken met ware genade. Hij wordt zeer hoog geacht en hij wordt beschouwd als de eerlijkste man die er ooit leefde. Voor iemand die door een rood glas kijkt, lijken alle dingen rood. Een man die zichzelf bekijkt door de een of andere mooie bril, vindt zichzelf mooi doordat hij iets goeds in zichzelf ziet. In Lukas 20:47 wordt gezegd dat de Farizeeërs de huizen der weduwen opaten. Zou dit vragen van te hoge huurprijzen hen niet moeten doen twifelen aan hun staat? Nee, en waarom niet? Ze deden, om de schijn op te houden, lange gebeden. Zoveel mensen zijn zo nu en dan dronken, maar het spijt hen. Ze kunnen niets doen dan zondigen, maar hun begeerten zijn goed. Ze spreken ijdele taal, maar ze leven eerlijk. Ze doen soms verkeerd, maar ze bedoelen het goed. Dus, als ze enige goede dingen in zichzelf zien, dan worden ze opgeblazen van trots, en zo bedriegen ze hun ziel.

2. Hij wordt bedrogen door de *koppigheid* van het verstand, waardoor de geest, die al lang vastgeworteld zit in de mening dat hij in een goede staat verkeert, niet zal toestaan dat deze eigenwaan er uitgerukt wordt. Nu zullen die oude, gevestigde, maar toch ellendige belijders, die zo lang hogere gedachten van zichzelf gekregen hebben, niet geloven dat ze heel hun leven dwazen zijn geweest. Ze moeten nu vernederd worden en ze moeten hun fundament opnieuw leggen. Daarom zullen velen van een getrouw predikant, die hen veroordeelt en hen ervan overtuigt dat hun staat zeer

rampzalig is, zeggen: 'Wat zal zo'n nieuwkomer mij leren? Denkt hij dat ik naar zijn pijpen zal dansen en zal gaan geloven dat al mijn goede gebeden, mijn geloof en mijn milddadigheid al die tijd walgelijk en vuil zijn geweest voor God?' Geen zilver kan een mens omkopen om zijn oude, overgeleverde meningen en waandenkbeelden waarmee hij zichzelf bedriegt, van zich af te werpen totdat het bloed van Christus dat doet (1 Petr. 1:18). Vandaar dat de Samaritaanse vrouw Christus tegenwierp dat hun vaders op deze berg aanbeden hadden en dat dit daarom een even goede plaats was om te aanbidden als Jeruzalem, de plaats van Gods ware aanbidding (Joh. 4:20). Mensen worden krom en bejaard met goede gedachten over zichzelf, en ze kunnen zelden of nooit weer rechtgezet worden. Daarom wil dat soort mensen, al worden ze graag gehouden voor oprechte, godsdienstige christenen, toch nooit van zichzelf geloven dat hun staat slecht zou zijn. Ze kunnen het ook niet verdragen dat iemand anders hen onderzoekt of ze nog een verdorven hart omdragen, of dat men hen daarvan verdenkt.

Moet men geen sterke argwaan koesteren tegen die goederen en producten die de verkoper de koper opdringt, zonder dat hij ze gezien of onderzocht heeft? Ja, moet men niet tot de conclusie komen dat ze totaal waardeloos zijn? We voeren als een sterk argument aan dat men moet geloven dat de roomse godsdienst niet deugt, omdat de geestelijken hun opvattingen aan hun volgelingen opdringen. Ze moeten die zonder aarzeling geloven en voor- of nadat ze die opvattingen hebben aangenomen, mogen ze er ook niet over gaan discussiëren. Het is zeker dat uw oude geloof, uw oude gebeden, uw oude oprechtheid of gedaante van godzaligheid nagmaakte goederen zijn die een nauwgezet onderzoek niet kunnen doorstaan. Dat komt omdat u van deze ijdele mening dat u in een goede staat bent, dat u al zolang goede gedachten hebt gehad, niet afgebracht wilt worden. En dat is de reden dat u nu niet wilt gaan twifelen.

Het is te vrezen dat dergelijke mensen, die ik veel heb gadeslagen, of totaal onwetend zijn, of op de een of andere tijd in enige

verschrikkelijke, heimelijke, zware zonden zijn gevallen, zoals: hoerij, onderdrukking of dergelijke. De schuld daarvan drukt heimelijk op hen en dat doet hen wegvlugten van het licht van Gods waarheid, dat hen zou ontdekken. Daarom hebben ze zowel aanmerkingen op de waarheid als op de predikanten die die waarheid prediken (Rom. 2:8). En daarom is het met hen als met dieven die enige gestolen goederen in hun huis gebracht hebben. Ze willen geen onderzoek toestaan of verdacht gemaakt worden, maar ze zeggen dat ze even eerlijke mensen zijn als zij die hen aan een onderzoek komen onderwerpen. Ze vrezen dat ze, als ze betrappt zullen worden, het moeilijk zullen krijgen voor de rechter en dat ze het er nauwelijks levend vanaf zullen brengen.

En zo is het ook met vele oude belijders. Als de predikant hen komt onderzoeken, dan sluiten ze de deur voor de man en ook voor de waarheid en dan zeggen ze dat ze evengoed zalig zullen worden als de beste van hen allen. De reden is dat ze schuldig zijn. Ze hebben er een hekel aan om lastig gevallen te worden en om neerslachtig te worden doordat ze het slechtste van zichzelf zien. Ze denken er niet graag aan dat het moeilijk voor hen zal zijn om de hemel in te gaan en zalig te worden, als ze het heel hun leven bij het verkeerde eind hebben gehad.

Een oprecht hart zal schreeuwen om het beste middel: 'Doorgrond mij, o God' (Ps. 139:23)). Zo'n hart opent al de deuren om de zuiverste en meest nauwgezette waarheden te ontvangen.

3. Mensen worden bedrogen door de *duisterheid* van het verstand, of door de onwetendheid van de oneindige nauwkeurigheid, de heerlijke zuiverheid en de absolute volmaaktheid van Gods wet. Daardoor komt het dat deze brandende lamp of heldere zon van Gods wet, die in hun geest geplaatst is en verduisterd, een bedorven afschijnsel is van hun eigen gerechtigheid. Als ze enige dingen doen die overeenkomen met de wet van God, dan lijkt het hun toe dat de wet heerlijk schijnt en glinstert in de donkere nachtelijke uren van droevige duisternis. Ze denken dan dat ze God daarmee behagen en dat hun staat zeer goed is. 'En zonder de wet', zegt Paulus, 'zo leefde ik eertijds' (Rom. 7:9). Hij geeft dan als reden op

dat de zonde slechts in hem sliep, zoals een moordenaar in een huis waarin alles rustig is. Voordat de wet kwam, zag hij die dodelijke hoeveelheid verdorvenheid en vuile opstandigheid die in zijn hart op de loer lagen, niet. Daarom had hij een hoge dunk van zichzelf wat zijn eigen gerechtigheid betreft. Het Evangelie is een spiegel om de mens het aangezicht van God te tonen in Christus (2 Kor. 3:18). De wet is de spiegel die de mens zijn eigen gezicht laat zien en wat hij zelf is. Nu, als deze spiegel wordt weggenomen en niet voor een misvormd hart wordt geplaatst, hoe kan dan een mens iets anders van zichzelf denken dan dat hij goed is? En dit is de reden dat beschaafde mensen, naambelijders, denken dat ze beter zijn dan ze in werkelijkheid zijn, omdat ze een misrekening maken. Bijna iedereen denkt dat. Dat houdt in dat ze het aantal, de aard en de grootte van hun zonden beoordelen naar hun eigen boeken, naar hun eigen verstand. Ze zien Gods schuldenboek niet, ze letten niet op de nauwgezette wetten van God, en ze vergelijken zichzelf er niet mee. Als ze dat wel deden, dan zou dat het dapperste hart versteld doen staan. Het zou de veren van een mens uitrukken en het zou hen doen zeggen: 'Is er een genade zo groot die zulke zonden door de vingers ziet, zulke slechte daden kan uitstaan en zulke zonden en schulden zal vergeven, waarvan er één al voldoende zou zijn om mij in het verderf te storten, laat staan zoveel?'

4. De mensen worden ook bedrogen door de *zelfverzekerdheid* of *slaperigheid* van het verstand, waardoor ze niet nadenken over hun eigen daden en ze ook niet vergelijken met wat de regel is. Hoewel ze op de hoogte zijn van Gods wet, toch is het met hen, zoals het is met mensen die een mooie spiegel voor zich hebben, maar zichzelf nooit in de spiegel bekijken en zodoende nooit hun vlekken zien. Dit is de ellende van de meeste onbekeerde mensen. Het ontbreekt hun aan het vermogen om over de dingen na te denken en ze missen licht om zichzelf te beoordelen (Jer. 8:6). Als ze een preek horen, dan denken ze: 'Dit is voor hem bestemd en dat is voor zo iemand', terwijl deze preek hoofdzakelijk over hen spreekt. Maar ze zeggen nooit: 'Dit gaat mij aan. Door des Heeren goed-

heid ben ik vandaag aan mijzelf ontdekt. Het is zeker dat de man tot niemand sprak dan tot mij, alsof iemand hem had verteld wat ik heb gedaan.' En zo zult u vele gebrekkige christenen ontdekken die al de waarheden die in een preek uitgesproken worden, zullen toestemmen, maar die, als ze weggaan, al de waarheden die dienen om hen te overtuigen, van zich afschudden. En daardoor komt het dat vele mensen, als ze zichzelf in algemene zin onderzoeken of ze genade bezitten of niet, of ze Christus beminnen of niet, denken dat ze dat doen met geheel hun hart. Toch bezitten ze niets van deze genade, wat ze ook denken, omdat het hun ontbreekt aan ontdekkend licht om hun eigen bijzondere gedragingen te kunnen beoordelen. Want vertel deze mensen nu eens dat als iemand een ander echt bemint, hij dan dikwijls aan hem zal denken, over hem zal spreken en zich zal verheugen in zijn gezelschap. Hij zal hem niet opzettelijk in het minst enig onrecht aandoen. Vraag nu eens aan deze mensen of ze Christus zo liefhebben. Als ze enig ontdekkend licht bezitten, dan zullen ze zien dat wanneer ze één gedachte van Christus hebben, ze er duizenden hebben van andere dingen. Zich verheugen in Christus? Nee, ze zijn Zijn gezelschap in het Woord en in het gebed moe. En ze doen Hem niet alleen onrecht aan, maar ze vatten de preek heel licht op als ze voorbij is.

Alle mensen zijn zondaars, en geen mens kan zonder zonde leven. Ze zijn als een slaperige man. Terwijl het stro van zijn bed in brand staat, schreeuwt hij het niet uit wanneer anderen, die het van ver aanzien, maar hem niet kunnen helpen, op gepaste wijze zijn toestand betreuren (Jes. 42:25). Een man die de volgende dag opgehangen zal worden, kan 's nachts dromen dat hij koning zal worden. Waarom? Omdat hij in slaap is, denkt hij niet over zichzelf na. Het kan zijn dat u naar de duivel gaat en verdoemd wordt en dat u toch altijd denkt en droomt dat alles goed met u is. U hebt geen ontdekkend licht om uzelf te beoordelen. Bid daarom of de Heere uw ogen naar binnen wil doen keren en laat de duivel en waanideeën u niet buiten uw eigen huis sluiten, zodat u niet kunt zien wat daar iedere dag behandeld wordt.

5. Een mens wordt bedrogen door de *goddeloosheid* van het ver-

stand, waardoor hij de heerlijke genade van God in een ander kleineert en belastert. Daardoor komt het dat deze misleide ziel, die niet ziet dat iemand beter is dan hijzelf, tot de conclusie komt: 'Als er iemand behouden zal worden, dan zal ik er ongetwijfeld een van zijn (Jes. 26:10 en 11). Mensen willen de majesteit van God in Zijn volk niet zien. Menig mens die het niet zo nauw neemt, wil toch voor vol aangezien worden, en hij vergelijkt zichzelf met de beste mensen en denkt: 'Wat hebben zij wat ik niet heb? Wat doen zij wat ik niet doe?' En als hij ziet dat zij het er beter afbrengen dan hij, dan doet hij met zijn vinger de balans naar zijn kant doorslaan, zodat zij lichter worden en hij hen in gewicht overtreft. En dit kwaadspreken over Gods volk en hun genade, terwijl ze hen van geen hoger innerlijk gehalte achten dan andere mensen, blijkt uit drie bijzonderheden:

a. Ze verspreiden valse geruchten over Gods volk en ze koesteren een menigte boze verdenkingen jegens hen. Als ze enige zonde aan de weet komen die door Gods volk bedreven is, dan komen ze tot de conclusie dat Gods kinderen allemaal zo zijn. Als ze geen aanstootgevende zonde in iemand van hen ontdekken, dan worden Gods kinderen beschouwd als een bende huichelaars. Als ze niet zo onbarmhartig zijn, omdat ze daar geen reden voor hebben, dan voorspellen ze dat Gods kinderen later even slecht zullen zijn als andere mensen, al weten ze nu mooi voor de dag te komen.

b. Als ze een goed oordeel over Gods kinderen uitspreken, dan vergelijken ze zichzelf bij hen door alleen maar een beetje op hun uitwendige te letten en door wat ze in hen zien. En zo zijn ze net als kinderen die, als ze sterren zien die zich op grote afstand bevinden, denken dat ze niet groter of helderder zijn dan flakkerende kaarsen. Ze zien het innerlijk van een kind van God bij lange na niet. Ze zien Gods heerlijkheid niet die die tempel vervult. Ze zien de zoete invloed niet die Gods kinderen uit de hemel ontvangen. Ze zien de gemeenschap niet die zij met hun God hebben. Daarom hebben ze slechts een geringe dunk van hen, omdat het uitwendige van een christen het slechtste deel van hem is en omdat zijn heerlijkheid hoofdzakelijk in zijn innerlijk schittert.

c. Als ze zien dat Gods volk hen overtreft, dat zij een beter leven leiden en dat zij een beter hart en een betere kennis hebben, dan willen ze daaruit niet tot de conclusie komen dat ze geen genade bezitten, omdat hun leven niet het beeld draagt dat het geld van oprechte mensen heeft. Toch halen ze deze schelmenstreek uit: ze denken dat die en die goede mensen een grotere mate en een hogere trap van genade bezitten dan zijzelf en toch zijn ze zo brutaal om te denken en te zeggen dat hun hart even oprecht is, al zijn ze niet zo volmaakt als anderen. Zo spreken ze kwaad over de genade die in de beste christenen schittert door te beweren dat dit goud niet wezenlijk verschilt van hun eigen koper, maar slechts in trap en mate. Ik beweer daarmee niet dat de ene ster of de ene oprechte christen niet verschilt van de andere in heerlijkheid. Ik spreek alleen over die mensen die nooit in een zo hoge sfeer geplaatst werden waar ware oprechtheid woont, maar die toch tevoorschijn komen met die slechte conclusie dat ze voor hun doen oprecht zijn, al hebben ze niet die mate van genade ontvangen als anderen.

6. Een mens wordt ook bedrogen door de *afgoderij* van het verstand, waarbij de geest een vals beeld van genade opricht en zich daarvoor neerbuigt. Dat betekent dat de geest die onwetend is van de hoogte en voortreffelijkheid van ware genade, een bedrieglijk klein beetje ervan neemt en zodoende verbeeldt de geest zich en gelooft ze dat zo'n beetje algemene genade de ware genade is. Als de ziel dat beetje genade zo gemakkelijk verkregen heeft, dan denkt ze dat ze in de staat der genade is, en zo bedriegt ze zichzelf erbarmelijk (Rom. 10:3). En de redenen dat de geest zijn beeld opricht, zijn de volgende:

a. De geest wordt gekweld en vervolgd met angstgevoelens voor de hel die hem verontrusten. Het geweten zegt hem dat hij gezondigd heeft en de wet zegt hem dat hij moet sterven. De dood verschijnt en zegt hem dat hij hem binnenkort zal ontmoeten en dat, als hij in zijn zonden weggenomen wordt, er dan voor hem een zwarte dag van afrekening voor al zijn verborgen gemene streken zal komen. Er zal een dag van bloed komen, van verschrikking, van

oordeel en van vuur, en op die dag zal geen schepsel hem kunnen vertroosten. Daarom zegt hij: 'Heere, behoed mij voor deze ellenden.' Hij hoopt dat het niet zo slecht met hem zal aflopen, maar hij vreest van wel.

b. Hierna verlangt hij naar vrede en rust en naar enige zekerheid dat hij verlost zal worden van deze boze dingen. Het is immers reeds een hel op aarde als men altijd gefolterd wordt door kwelende angsten.

c. Om wat rust te ontvangen, wil hij zijn onrust niet met grote woorden overbluffen. Hij wil die onrust ook niet wegdrinken of trachten die bij het dobbel- of kaartspel kwijt te raken. Zijn verlangen gaat uit naar enige genade en gewoonlijk ook naar de geringste mate van genade. Hierna verlangt hij om zulke preken te horen en zulke boeken te lezen die hem het best gerust kunnen stellen wat de minste mate van genade betreft. Daar de zonde hem immers slechts verontrust, kan genade hem alleen waarlijk troost schenken. En zo is genade, die eten en drinken is voor een heilig hart, voor dit soort mensen slechts een medicijn om hen van hun angsten en zorgen te bevrijden.

d. Omdat hij onwetend is wat de hoogte van ware genade betreft, verbeeldt hij zich dat de mate van genade die hij bezit, ware genade is. Hij zegt dat hij dan zoveel kennis zal krijgen naargelang hij onwetend is van wat hem verontrust. Als hem wat vuile zonden in zijn leven verontrusten, dan zal hij deze van zich afwerpen en zijn leven verbeteren. Als het nalaten van goede plichten hem kwelt, dan zal hij daar beter gehoor aan geven en het een of andere goede gebedenboek kopen en vaker bidden. En als hij ervan overtuigd is dat iemand een zeer oprecht mens is, dan zal hij ernaar streven om te doen zoals hij doet, en dan is hij gerustgesteld.

e. Wanneer hij deze legerplaats die van hemzelf is, bereikt heeft, dan denkt hij dat hij een jonge, eerstbeginnende is en dat nog wel een goede ook. Als hij sterft dan zal het wel met hem zijn. Als hij in leven blijft, dan zal het steeds beter met hem gaan. En wanneer hij bij zijn eigen legerplaats gekomen is, dan zet hij daar zijn staf neer en is ten volle tevreden met zichzelf. En als er druk op hem

uitgeoefend wordt om in de staat der genade te geraken, dan is zijn antwoord: 'Dat hoeft nu niet meer.' Hij dankt God dat die zorg voorbij is.

Geliefden, de waarheid is dat die genade te hoog voor hem is. Zijn eigen benen kunnen hem daar nooit naartoe brengen. Al zijn genade komt voort uit zijn eigen werken en ze wordt niet gewerkt door de almachtige kracht Gods. Als een mens valse gewichten heeft, dan wordt hij verschrikkelijk bedrogen door licht goud. Hoe komt dat? Dat komt omdat zijn gewichten te licht zijn, en zo hebben deze mensen te lichte gewichten om een oordeel te vellen over het gewicht van ware genade. Daarom worden ze bedrogen door lichte, besnoeide, gebarsten stukken. Dat is er de oorzaak van dat u zult bemerken dat die mensen futloze, krachteloze mensen aanprijzen als de deugdzaamste mensen die ooit bij het Avondmaal het brood breken. Waarom doen ze dat? Ze doen dat omdat ze geheel overeenkomen met hun gewicht. Daarom verwonder ik me niet zo erg over hen die beweren dat een mens van de ware genade kan afvallen. De oorzaak is dat ze zo'n algemeen werk van genade willen doen doorgaan voor ware genade, waarvan een mens kan afvallen en dat is geen wonder. Vandaar dat Bellarminus¹ zegt dat genade die alleen vluchtig is, verloren kan worden, terwijl de genade die hecht en vast is, niet verloren kan gaan. De laatste kan men, als ze recht verstaan wordt, ware genade noemen, terwijl de andere algemene genade genoemd kan worden. Daardoor komt het dat vele belijders die honderd preken horen, er toch niet door bewogen worden om zich te verbeteren. Daarom zult u ook zien dat onze middelmatige predikanten bijna iedereen van wie ze bemerken dat ze verontrust zijn in hun gemoed, troosten, omdat ze dadelijk denken dat ze ware genade bezitten als ze over hun zonden bedroefd beginnen te worden. Het komt precies overeen met hun eigen lichte gewichten.

1. Robertus Franciscus Romulus Bellarminus (1542-1621), geestelijke, in 1570 als priester gewijd in Gent, later professor te Leuven. Hij was een groot geleerde en kanselredenaar.

In Gods Naam vraag ik u acht te geven op dit bedrog. Ware genade, zeg ik u, is een zeldzame parel, een heerlijke zon, die voor allen achter wolken verborgen is, behalve voor degenen die haar bezitten (Openb. 2:17). Ware genade is een onverklaarbaar, bewonderswaardig, almachtig werk van God aan de ziel, dat door geen geschapen kracht kan voortgebracht worden. De minste mate van ware genade verschilt even veel van de hoogste mate van algemene genade als een duivel van een engel. Het is immers Christus Die leeft, ademt, regeert, strijdt en overwint in de ziel. Daarom weg met uw waangenade, uw waanoprechtheid. Ware genade streeft niet naar een hoogtepunt; ze streeft alleen naar volmaaktheid (Filipp. 3:12 en 13). En daarom noemt Chrysostomus Paulus de 'onverzadigbare vereerder van God' - dat is een gretige, onverzadigbare vereerder van de almachtige God.

7. De *dwaling* van het verstand is nog een oorzaak van het verderf van de mens. En dat is te zien in de volgende vijf dwalingen of onjuiste opvattingen.

a. Het is verkeerd als men enige onrust van de geest, wat licht berouw over de zonde, opvat als waar berouw en dat men dan hoopt dat men behouden zal worden, omdat men denkt dat men berouw heeft. De zonde is immers als een zoet vergif. Terwijl een mens de zonde indrinkt als hij haar begaat, is er veel plezier in. Nadat hij de zonde heeft begaan, zit er een angel in (Spr. 23:31 en 32). Dan komt de tijd dat dit vergif werkt en dat het 't hart doet opzwellen van verdriet. Dan zeggen ze dat hun hart treurt vanwege die zonde. Ze slaan hun ogen neer en de mens die de zonde met grote vreugde beging, roept nu uit de bitterheid van zijn ziel: 'O, dat ik, beest die ik ben, die zonde maar nooit begaan had! O Heere, genade, genade!' (Spr. 5:3, 4, 11 en 12). Ja, het kan zijn dat ze vasten en zich vernederen en dat ze hun ziel vrijwillig kwellen vanwege de zonde. En nu denken ze dat ze berouw hebben gehad (Jes. 58:3). En als ze daarna horen dat allen die zondigen, zullen sterven, dan geven ze toe dat dit werkelijk waar is, tenzij een mens berouw heeft en dan denken ze dat ze al berouw gehad hebben. Het is waar dat wanneer een zondaar ook maar berouw heeft, God dan zijn onge-

rechtigheid zal uitwissen. Men kan echter niet van berouw spreken als een mens een beetje verontrust is in zijn geest vanwege de zonde.

Berouw houdt in dat een mens begint te treuren over de zonde als zijn grootste kwaad. Het is alsof hij al zijn goederen en zijn hele bezit in vlammen ziet opgaan. Waar berouw doet hem niet treuren over enige zonden, maar over alle zonden, grote en kleine, en dat niet gedurende enige tijd, niet slechts bij vlagen, maar altijd, zoals een fontein die nooit opdroogt. Waar berouw doet een mens heel zijn leven wenen over zijn zonden.

b. Het is verkeerd om de strijd van het geweten tegen de zonde te beschouwen als de strijd van het vlees tegen de geest. En daardoor komt het dat men van vleeselijke, zondige monden kan horen: 'De geest is wel gewillig, maar het vlees is zwak.' Daardoor denken mensen, omdat zij samengesteld zijn uit vlees en geest, dat zij wedergeboren zijn en dat zij zich niet in een ergere staat bevinden dan de kinderen van God zelf. Zo sprak ik enige tijd geleden eens met een man die echt dacht dat Pilatus een oprecht man was, omdat hij zo onwillig was om Christus te kruisigen, maar die onwilligheid kwam alleen voort uit de tegenwerking van het geweten tegen de daad. Zovelen achten zichzelf oprecht, maar alleen op een grond die uit henzelf voortkomt, want ze zeggen dat ze tegen hun zonden strijden. De Heere zij hun genadig, want ze zeggen: 'Het vlees is zwak.' Daarom geeft Arminius een uitleg van het zevende hoofdstuk van de brief aan de Romeinen die verschilt van de uitleg van andere godgeleerden. Hier spreekt Paulus in de persoon van een onwedergeboren mens, omdat hij, zoals hij zelf zegt, verschillende mensen die geen genade bezaten waarnam, die gevallen waren en gewoonlijk nog in zonden vielen tegen hun geweten in en die dat hoofdstuk gebruikten voor hun eigen verdediging en troost, omdat ze deden wat hun niet geoorloofd was (vers 15), en dus waren zij het niet, maar was het de zonde die in hen woonde.

En zo weten velen onder ons dat ze beter moeten zijn, en ernaar moeten streven om beter te worden, maar dat niet kunnen door de

macht van de zonde. Hun geweten zegt hun dat ze niet mógen zondigen, maar hun hart en hun wellusten zeggen dat ze móeten zondigen, en hier zien we voorwaar het vlees en de geest. O nee, hier staan het geweten en de wellusten tegenover elkaar, welke strijd Herodes, Bileam, Pilatus of de verachtelijkste verwoepene in de wereld ook mogen hebben. Zo'n strijd wijst op geen enkele genade in het hart, maar eerder op meer kracht van de verdorvenheid en op meer macht van de zonde in het hart, zoals het niet te verwonderen is dat een paard wegrent als het losgelaten is. Als een paard echter nog wild is als het zijn bit en toom in zijn bek heeft, dan wijst dat erop dat het in alle opzichten ongetemd is. Pas er daarom voor op om een gunstig oordeel te vellen over uw staat omdat uw hart enigszins terughoudend is om zonden te begaan, al zijn het kleine zonden. Uw zonden kunnen, en het is zeer zeker dat ze dat zijn, krachtiger in u zijn dan in anderen die zulke worstelingen niet hebben, omdat ze niet zulke beteugelingen hebben als u om u in bedwang te houden. Weet daarom dat de strijd van de geest tegen het vlees tegen de zonde gevoerd wordt omdat het zonde is. Het is als met een mens die een pad haat, al is hij er nooit door vergiftigd. Maar de strijd van uw geweten tegen de zonde is slechts omdat de zonde u verontrust en bezwaart. De strijd van de geest tegen het vlees komt voort uit een dodelijke haat tegen de zonde (Rom. 7:15). De strijd van het geweten tegen de zonde komt echter alleen voort uit een vrees voor het gevaar van de zonde. Bileam had zin om ter wille van het geld Israël te vervloeken, maar al had hij een huis vol zilver en goud kunnen krijgen, wat een aardig iets is voor een begerig oog, staat er toch geschreven dat hij hen niet durfde vervloeken.

c. Het is verkeerd om de oprechtheid van het hart te beoordelen naar enige goede genegenheid in het hart. Vandaar dat menige misleide ziel zijn geval als volgt beredeneert: 'Ik ben of een goddeloos mens, of een huichelaar, of een oprecht mens. Ik ben niet goddeloos, Gode zij dank, want ik ben niet genegen tot hoererij, drankmisbruik, onderdrukking, vloeken. Ik ben ook geen huichelaar, want ik haat deze vertoningen. Ik kan niet verdragen om

vanbuiten beter te schijnen dan ik vanbinnen ben en daarom ben ik oprecht. Waarom ben ik dat? Wel, omdat mijn hart goed is. Mijn genegenheden en begeerten in mijn binnenste zijn beter dan mijn leven aan de buitenkant. Hoe anderen ook over mij oordelen, ik ken mijn eigen hart, en het hart is alles wat God begeert.' En zo bedriegen ze zichzelf (Spr. 28:26). Dit is een van de grootste oorzaken en redenen tot misverstand onder mensen die het beste van zichzelf denken. Ze zijn niet in staat om het verschil op te merken met de goede begeerten en sterke genegenheden die voortkomen uit de liefde van Jezus Christus.

Eigenliefde zal een mens zijn eigen goed en behoud doen zoeken. Daarom zal die liefde een mens 's morgens bijtijds uit zijn bed doen komen en hem oproepen om te bidden. Eigenliefde zal hem tegen de avond in zijn kamer brengen en hem daar in afzondering doen smeken en bidden en bedelen om vergeving, om Christus, om genade: 'Heere, geef ons altijd van dit brood!' Maar de liefde tot Christus doet een mens Christus en Zijn eer begeren en alle andere dingen, om Christus' wil. Het is waar dat de begeerten van zonen in Christus altijd aangenomen worden, maar de begeerten van knechten, van mensen die alleen werken om hun loon buiten Christus, worden niet aangenomen.

d. Het is verkeerd om de liefde van God te beoordelen jegens hen die soms de eer van God op het oog hebben. Is het mogelijk dat een mens de eer van God op het oog zou hebben en toch verloren gaan? Ja, en dat is ook doorgaans het geval. Een mens kan mild zijn voor de armen, voorzien in het levensonderhoud van de predikanten, goede dingen voorstaan en bevorderen, waaruit hij afleidt dat hij er niet aan hoeft te twifelen dat God hem liefheeft. Het verschil is echter dat, al kan een goddeloos mens in sommige dingen de eer van God op het oog hebben, hij toch de eer van God in zijn gedrag als geheel nooit tot zijn hoogste en uiteindelijke doel stelt. Een schrandere leerjongen kan wel al het werk van zijn baas doen, maar hij kan al de winst voor zichzelf nemen, of haar tussen zijn baas en zichzelf verdelen, en zo kan het zijn dat hij slechts een schurk is, hoe gediensig hij ook schijnt. Zo is het mogelijk dat een

scherpzinnige geest, hoewel het een schurkachtige geest is, de wereld verzaakt zoals Judas dat deed. Hij kan zich als leerjongen verbinden aan al de plichten die God uitwendig van hem eist. Hij kan zodoende goede werken verrichten, maar wat is zijn uiteindelijke doel? Zijn doel is dat hij zich aanzien verwerft of een positie, of dat Christus een deel van de heerlijkheid verkrijgt en hij een ander deel. Simon de tovenaer wilde bij gelegenheid wel wat geld geven om even goed te kunnen bidden, evenveel te weten en evenveel te kunnen doen als anderen. Toch had hij uiteindelijk zichzelf op het oog. Christus zegt echter: 'Hoe kunt gij geloven, indien gij de eer die van God alleen is, niet zoekt?' Menigeen zoekt de eer van Christus, maar zoekt u alleen Zijn eer? Is het uw hoogste doel en blijft u daarbij en zoekt u niets meer behalve dat? Als u zou willen weten of u de heerlijkheid van Christus als uw hoogste doel op het oog hebt, let dan op de volgende regel:

Als u meer verdriet hebt over de ontluistering van uw eigen eer, en uw eigen verliezen, dan over het verlies van Gods eer, dan is dat een duidelijk teken dat u Gods eer niet liefhebt, haar niet begeert als uw voornaamste goed, als uw hoogste doel. U begeert haar niet als uw hoogste goed, en daarom zoekt u in de eerste en voornaamste plaats de eer van God niet. De zonde was Pualus meer tot last dan al de plagen en ellenden van de wereld. Het is inderdaad zo dat, als uw naam besmeurd wordt met schande en uw wil gedwarsboemd wordt, uw hart bedroefd is en verontrust. Het kan zijn dat de Heere dagelijks Zijn eer verliest door uw zonden en door de zonden van hen die u omringen, maar dat er toch geen traan, geen zucht, geen gebukt gaan bij het zien van zo'n schouwspel te bespeuren valt. Dan is het zo zeker als dat de Heere leeft, dat u Gods Naam of eer niet als uw grootste goed zoekt.

e. Het is verkeerd om de macht van de zonde slechts als een zwakheid te beschouwen. Als er iets is dat een onwedergeboren mens verontrust en hem doet twifelen aan zijn staat, dan is het de zonde, of in haar wezen of in de kracht ervan. Nu behoort of mag zonde in haar wezen een mens niet doen twifelen aan zijn staat, omdat die nog overig is in de besten van hen. Het zal hen verne-

deren en hen door het geloof doen leven. Daarom kan alleen de macht van de zonde een mens terecht verontrusten. Wel, als een mens van oordeel is dat de zonde slechts een zwakheid is waarmee bovendien de besten bezet zijn, dan kan het niet anders of hij legt zich gerust terneer en denkt dat het goed met hem is. En als deze dwaling postvat in iemand die niet in een openbare zonde leeft, dan is het heel moeilijk om die uit hem te krijgen. Laat de leraar de spranken van de hel in hun gelaat doen vliegen en laat hem de toorn Gods tegen hen afkondigen, dan worden zij daar nooit onder bewogen. Hoe komt dat? Dat komt omdat ze denken dat dit voor hen is die in zonde leven, maar wat hen zelf betreft zijn ze van mening dat, al hebben ze zonden, ze er toch tegen strijden, maar de zonde kan hen niet verlaten. Ze zeggen immers dat ze zonden hebben zo lang ze leven. Nu, let erop dat er geen zekerder teken is dat een mens onder de bloedige regering en heerschappij van zijn wellusten en zonden leeft dan dat hij aan de zonde toegeeft, al is die nog zo klein en algemeen. Hij heeft er ook niet veel last van, al wordt hij er wel een beetje door geplaagd, omdat hij de zonde niet kan overwinnen. Ik ontken niet dat de besten dagelijks zondigen. Toch is het de instelling van Paulus en van elk kind van God dat ze niet minder, maar meer berouw hebben over de zonde, al kunnen ze de zonde niet helemaal onderwerpen, uitwerpen en overwinnen. Zoals een gevangene des te meer treurt over het feit dat hij vastgebonden is met boeien die hij niet kan verbreken, zo zal iedereen treuren die zich echt bewust is van zijn droevige gevangenschap vanwege de zonde. Dit is het grote verschil tussen een heersende zonde, waar een mens toch van wil scheiden, en een zonde van zwakheid, waar een mens toch niet van kan scheiden. Een zonde uit zwakheid is een zonde waar een mens wel van wil scheiden, maar niet van kan scheiden en daarom treurt hij er des te meer over. Een heersende zonde is een zonde waarvan een mens mogelijk vanwege zijn geweten dat hem heftig beschuldigt soms zou willen scheiden, maar hij kan dat niet en daarom treurt hij er minder over en geeft hij eraan toe. Nu, om des Heeren wil, sla toch acht op dit bedrog. Ik zeg u dat deze zonden, waarvan u toch niet

kunt scheiden, als u er niet dag en nacht onder zucht en tot God zegt: 'O Heere, help me, want ik ben mezelf en mijn leven zat', u zeker in het verderf zullen storten. U zegt dat u niets dan nietszeggende woorden kunt spreken, alleen ijdele gedachten kunt hebben en alleen maar kwaad kunt doen, zoals allen dat soms doen. Ik zeg u dat die zonden eeuwige ketenen zullen zijn die u in de macht van de duivel zullen houden tot het oordeel van de grote dag. Tot zover over de verdorvenheid van het verstand, waardoor de mens gewoonlijk misleid wordt. Nu volgt de tweede oorzaak dat de mensen dwalen.

Een valse, onechte vrede

De mens dwaalt ten aanzien van de valse, onechte vrede die hij in zijn geweten heeft verkregen. Waarom moet men in het legerkamp vrezen als de verkenners in slaap zijn gevallen of een vals verslag uitbrengen wanneer de vijand nabij is? De meeste mensen denken dat hun staat veilig is, omdat ze over hun staat nooit verontrust zijn geweest, of als ze al verontrust zijn geweest, dan hebben ze daarna enige vrede en troost ondervonden. Nu wordt deze valse vrede in het hart gewerkt:

1. door de satan;
2. door valse leraars;
3. door een valse geest;
4. door een valse toepassing van ware beloften.

De satan als bewerker van een valse vrede

Een valse vrede wordt gewerkt door de satan, wiens koninkrijk zou vallen als het verdeeld zou zijn. Er zou dan altijd opschudding in zijn rijk zijn. Daarom streeft hij naar vrede. 'Wanneer een sterk gewapende zijn hof bewaart, zo is al wat hij heeft in vrede (Luk. 11:21). Dat betekent dat, als de satan, die gewapend is met een overvloed van listen en vleselijke redeneringen, de ziel van de mensen bezit, dan leven ze in vrede. Wel, zoals meesters hun dienstknechten vrede geven, zo doet de duivel dat ook. Hij doet dat op twee manieren:

In de eerste plaats doet hij dat door al de dingen die hen verontrusten, weg te nemen.

In de tweede plaats doet hij dat door hun alle dingen te geven die hen tot rust kunnen brengen en hun voldoening kunnen schenken, zoals voedsel, drinken, rust, huisvesting enzovoort. Zo handelt de satan met zijn slaven en knechten.

1. Hij neemt die zonden weg die het geweten verontrusten, want een mens kan in zonde leven en toch nooit verontrust zijn vanwege die zonde. Het zijn toch alleen de zonden tegen het licht van het geweten in die het geweten verontrusten. Het is zoals met kinderen die in het stof rondtollen en spelen. Ze hebben geen last van al het stof, nee, ze hebben er plezier in om erin te rollen. Ze hebben alleen last van wat er, groot of klein, hun ogen doet ontsteken. En daarom kwam die jongeling al pochend tot Christus, terwijl hij beweerde dat hij al de geboden van jongsaf onderhouden had. Hij ging echter bedroefd weg, omdat dat stof, die zonde waarin hij daarvoor met vreugde had geleefd, in zijn ogen terecht kwam, en daarom werd hij verontrust. Let daarom op die samenzwering van de duivel. Wanneer de duivel een mens kan doen leven en wentelen en plezier hebben in zijn zonden, en maakt dat hij hem zo dient, terwijl hij hem toch niet toestaat dat hij in enige zonde tegen zijn geweten leeft waardoor hij verontrust zou worden en zou proberen uit deze ellendige toestand te komen, dan is de duivel er zeker van dat die mens van hem is. En zo heeft zo'n mens z'n hoogte- en dieptepunten, terwijl hij er toch niet aan twijfelt of hij zal zalig worden. Hoe komt dat? Dat komt omdat hun geweten, waarvoor ze God danken, zo zuiver is. Ze kennen geen enkele zonde waarin ze leven. Ze vinden niets in zichzelf dat hen kan doen vermoeden dat hun staat slecht is. 'Ik ben niet gekomen om te roepen rechtvaardigen, maar zondaars tot bekering' (Matth. 9:13). Dat houdt in dat zo iemand naar zijn eigen mening zo gezond is als een vis. Daar iedere zonde de ziekte van een kind van God uitmaakt, is hij nooit zonder droefheid. Maar daar sommige zonden slechts de ziekte van een natuurlijk mens uitmaken, herstelt hij zich van zijn vroegere verdriet als ze weggenomen worden. Hij

wordt weer gezond en denkt dat het goed met hem is. De Heere Jezus is nooit gekomen om zulke mensen zalig te maken en daarom houdt de satan hen in zijn bezit. Om des Heeren wil, let toch op deze listigheid. Velen denken dat hun staat goed is, omdat ze de bijzondere zonde waarin ze leven niet kennen, aangezien de satan hen die vastgeketend zijn met onzichtbare boeien en ketenen, vast in zijn bezit heeft, terwijl zij die met knellende banden vastzitten eerder kunnen ontsnappen.

2. De satan geeft de ziel vrijheid om zichzelf te vermaken in een zondig gedrag waarbij het oog van het geweten niet geprikkeld wordt of verwond. Wanneer dienstknechten altijd aan het werk worden gezet en zich nooit kunnen verpozen, zijn ze zowel het werk als hun baas zat. Die baas bevalt hen die hun de meeste vrijheid geeft. Om de gehele dag opgesloten te zitten met het doen van Gods werk, waken, bidden, vechten tegen iedere zonde, dat is een last, dat is te nauwgezet. En, omdat ze dat niet kunnen uithouden, denken ze dat de Heere dat niet van hen eist. Nu, de satan geeft de mens de vrijheid om zijn zondige levenswijze te leiden, en deze vrijheid geeft vrede en deze vrede doet hen goed van zichzelf denken (2 Petr. 2:19). Er zijn vele verdorven belijders in onze dagen die weliswaar hun mond niet zullen openen tegen het oprechte volk van God, maar die toch een los leven leiden. Ze veroorloven zich te veel vrijheid in hun spreken, te veel vrijheid in hun denken, te veel vrijheid in hun begeerten en vermaken, te veel vrijheid in hun gezelschap, te veel vrijheid in hun tijdverdrijf en dat soms onder het voorwendsel van christelijke vrijheid. Ze maken zich nooit druk over onnodige twistpunten en ze zeggen: 'Wat heb ik daaraan, en welk nut levert het op?' De rechtvaardige daarentegen vreest altijd. Hij bedenkt dat er een valstrik zit in elke wettige vrijheid en zegt: 'Zou ik niet kunnen zondigen in mijn vreugde, in mijn spreken, in mijn slapen?' O, deze vrijheid die de duivel geeft en de wereld neemt, verblindt de meeste mensen zodat ze tot de dwaze gedachte komen dat alles goed met hen is.

3. De satan werkt ook een valse vrede in de ziel door voor een goed dieet te zorgen. De ziel krijgt eten en drinken genoeg, welk gerecht

haar het beste aanstaat. Al staat een baas vrijheid toe, toch is zijn knecht niet blij, tenzij hij eten en drinken krijgt. Zo is er ook geen goddeloos mens onder de hemel of hij voedt zijn hart met de een of andere onwettige, heimelijke wellust wanneer hij te veel vrijheid neemt in het gebruik van wettige dingen, hoewel het kan zijn dat al de tijd dat hij in die wellust leeft, deze voor hem onbekend is (Luk. 16:15). De rijke man had zijn maaltijd, zijn goede dingen en zo zong hij zichzelf in slaap. Hij gebood zijn ziel om het kalm aan te doen en te rusten. Let er echter op dat deze leefregel op zichzelf giftig is, hoewel hij aan de ziel aanbevolen wordt als gezond, goed en wettig. Ze geven aan de zonde een nieuwe naam, zoals pausen bij hun verkiezing een nieuwe naam krijgen. Als hij slecht is, dan noemen ze hem Pius (vroom), als hij een lafaard is, dan noemen ze hem Leo (leeuw) enzovoort. Zo wordt gierigheid zuinig beheer genoemd, het houden van gezelschap goede nabuurschap. Liegen om zijn goede naam te redden, is dan slechts een handig excuus. En zo gaat de ziel vredig voort en gelooft ze dat ze in een goede staat verkeert.

4. De satan werkt ook een valse vrede in de ziel door de ziel rust en slaap te geven doordat ze soms weerhouden wordt van zondige daden te verrichten. Dat is de oorzaak dat mensen er moeilijk van te overtuigen zijn dat ze in de zonde leven, omdat ze soms opgehouden zijn van het zondigen met de daad, zoals een mens niet altijd vloekt, niet altijd dronken is en ook niet altijd kwaad is. Ze denken dat hun vallen in deze of dergelijke zonden kleine misstappen en tekortkomingen zijn, die de besten kunnen overkomen en dat men toch een lief kind van God kan zijn. O, de satan zal de mens niet altijd aan het werk zetten, want als mensen altijd hun drinkbekers in de hand zouden hebben en hun sletten in hun armen, als een gierigaard altijd in de grond zou wroeten en nooit zou bidden, nooit goede gedachten zou hebben en nooit de sabbat zou houden, als een mens altijd ijdele woorden zou spreken en als hem nooit een goed woord zou ontvallen, dan zou het geweten van een mens nooit gerust zijn, maar opgeschrikt worden door wat hij doet. Door de mens enige tijd van zondigen te weerhouden, krijgt

de satan hem later vaster in zijn bezit (Matth. 12:43-45). Wanneer de onreine geest van een mens is uitgegaan, dan keert hij nog bozer terug. Simson behield altijd zijn kracht en dat doet de zonde in een natuurlijk mens ook, maar ze komt pas te voorschijn als de verleiding komt.

5. De satan werkt ten slotte een valse vrede door het doen van valse beloften van de hemel en het eeuwige leven en door die aan het hart te bevestigen. De meeste mensen vertrouwen erop dat hun staat goed is, en al zou God hen doden, dan nog zullen ze op Hem betrouwen en kunnen ze niet van Hem afgedreven worden. Wat is de oorzaak daarvan? O, de satan betovert hen, want zoals hij tegen Eva door middel van de slang zei dat zij niet sterven zou, zo suggereert de satan door bedekte toespelingen aan de ziel dat, al leeft hij in de zonde, hij niet sterven zal, maar het er evengoed van afbrengt als de meest nauwgezetten. Zo spreekt de satan goede woorden, maar zijn loon is rampzalig, namelijk de eeuwige vlammen van de hel.

Valse leraars als bewerkers van een valse vrede

Er wordt in de tweede plaats een valse vrede gewerkt door valse leraars. Zij doen dit deels doordat ze een voorbeeld geven van een slordige levenswijze, deels door hun vleierende leer in het openbaar. Hun privé-leven kenmerkt zich door een grote mildheid, waarbij ze iedereen, vooral degenen die tot hun vriendenkring behoren, afschilderen als oprechte en godsdienstige mensen. En als hun vrienden maar enigszins verontrust zijn, dan doen ze hun best om onmiddellijk te troosten, en zo worden zij geheeld die verwond zouden moeten worden. Ze vertellen hun niet ronduit van hun Herodias, zoals Johannes de Doper dat deed tot Herodes. Hierop achten ze zichzelf oprecht, omdat de leraar hun het paspoort van de bedelaar wil geven, en zo gaan ze uit deze wereld en sterven als lammeren, rampzalig bedrogen (Matth. 24:11). Kijk eens om u heen in de wereld en zie eens wat de reden is dat zoveel hun hart voeden met het vertrouwen dat ze behouden zullen worden. Toch veroordeelt hun leven hen, maar hun hart spreekt hen vrij. De

oorzaak is dat zo en zo een predikant gewoonlijk naar de herberg gaat, dat hij nooit in zijn gezin bidt en dat hij niet tot die nauwgezette, ijverige mensen behoort, maar toch denkt hij dat hij zo oprecht is als er ooit iemand leefde en dat hij tevens een goed godgeleerde is. Achab werd jammerlijk bedrogen door vierhonderd valse profeten. Als de leraar zelf een los leven leidt, dan zal hij de fouten van anderen door de vingers zien, uit vrees dat, als hij anderen zou terechtwijzen, hij zichzelf zou veroordelen en anderen tot hem zouden zeggen: 'Medicijnmeester, genees uzelf.'

Dieven die tot dezelfde bende behoren, zullen niet van elkaar stelen, uit vrees dat ze zichzelf last zullen bezorgen. En daarom geven ze aan anderen misleidende zeekaarten om daarnaar te varen, valse regels om daarnaar te leven. Hun gewetenloze, grote mildheid is als een golf die schepen verzwelgt (ik bedoel zielen). Ze worden door stormen heen en weer geslingerd en niet vertroost (Jes. 54:11). En daar ze allen vissen zijn die in hun net komen, denken ze allemaal zo over zichzelf.

Een valse geest als bewerker van een valse vrede

Een valse geest is de derde oorzaak die een valse vrede voortbrengt. Zoals er een ware Geest is. 'Die met onze geest getuigt dat wij kinderen Gods zijn' (Rom. 8:16), zo is er ook een valse geest die, net als de ware Geest, getuigt dat ze kinderen Gods zijn (1 Joh. 4:1). Ons wordt geboden om de geesten te beproeven. Nu, als deze geesten niet zouden lijken op Gods ware Geest, waarom zou het dan nodig zijn om ze te beproeven? Waarom moet iemand beproeven of slijk gelijk is aan goud, die helemaal niet op elkaar lijken? En van deze geest wordt, naar ik meen, gesproken in Mattheüs 24:23. Nu, let erop dat zoals de ware Geest getuigt, zo getuigt ook de valse geest, omdat hij erop lijkt.

1. De Geest Gods vernedert de ziel. Dus voordat mensen de getuigenis van de valse geest hebben, worden ze machtig terneer geslagen en bedroefd van geest, en daarop bidden ze om rust en nemen ze zich voor een nieuw leven te gaan leiden, hun wapens weg te werpen en zich te onderwerpen (Ps. 66:3).

2. De Geest Gods in het Evangelie openbaart Jezus Christus en Zijn bereidwilligheid om te behouden. Zo ontdekt ook de valse geest de uitnemendheid en bereidwilligheid van Christus om hem te ontvangen, als hij maar binnen wil komen. Het gaat met deze ziel als met landmeters, die de grond van andere mensen precies in kaart brengen, al zullen ze er zelf nooit een voet van bezitten. Zo deed Bileam (Num. 24:6). Deze valse geest toont hun de heerlijkheid van de hemel en van Gods volk.

3. Hierna wordt de ziel aangedaan en gaat ze de goedheid en zoetheid van Jezus Christus smaken, zoals die mensen deden die genoemd worden in Hebrëen 6. En de ziel breekt dan uit in vurige bewondering: 'O, dat er ooit enige hoop zou zijn voor zo'n vuil ellendig mens als ik ben en als ik ben geweest!' En zo verheugt hij zich buitengewoon, als een mens die half opgenomen is in de hemel.

4. Hierna noemt de ziel die getroost wordt, nadat ze verwond was, God 'mijn God' en Christus 'mijn lieve Heiland'. En nu twijfelt ze er niet aan of ze zal behouden worden. Waarom twijfelt ze niet? 'Omdat ik', zegt ze, 'veel troost ontvangen heb na veel smart en twijfel' (Hos. 8:2 en 3). En toch is zij nog steeds een misleid, ellendig schepsel. Maar hier kunnen we het verschil opmerken tussen het getuigenis van elke geest. De valse geest doet een mens geloven dat hij in de staat der genade is en dat hij zalig zal worden, omdat hij Christus gesmaakt heeft, en zo vertroost is en dat nog wel overvloedig. Maar de ware Geest overtuigt een mens ervan dat zijn staat goed is en zeker, omdat hij niet alleen deze Christus gesmaakt heeft, maar Hem ook heeft gekocht, zoals de wijze koopman in het Evangelie die zich verheugde dat hij de parel gevonden had, maar het niet daarbij liet, maar die alles verkocht en de parel kocht. Het is als met twee marskramers die wijn komen kopen. De een proeft ervan en gaat weg in een roes en komt zo tot de conclusie dat de wijn van hem is. Zo doet een mens die de valse geest heeft, maar de man die de ware Geest bezit, proeft de wijn niet alleen, maar hij koopt hem, al drinkt hij de wijn niet allemaal op wanneer hij ervan gaat proeven. Nadat hij echter door het

proeven ertoe aangezet is om de wijn de kopen, kan hij nu zeggen dat de wijn van hem is. Zo verzaakt een kind van God, dat iets geproefd heeft van God en iets van Christus, en iets van de beloften bij zijn eerste bekering, al proeft het niet al de zoetheid die er in God is, toch alles voor God en voor Christus. En zo neemt het God en Christus wettig aan als zijn eigen bezit.

Nogmaals: de valse geest die een mens troost en vrede heeft gegeven, laat een mens in die staat rusten. De ware Geest echter, die de ziel de liefde van de Heere doet smaken, spoort de ziel aan om krachtig voor de Heere te werken. Nu roept de ziel uit: 'Wat zal ik voor Christus doen, Die zulke wonderen voor mij gedaan heeft? Als elke haar op mijn hoofd een tong was om van Zijn goedheid te spreken, dan zou het nog te weinig zijn.' Nehemia 8:11: 'De blijdschap des HEEREN is onze sterkte.' Psalm 51:14: 'De vrijmoedige geest ondersteune mij' of, zoals de Chaldeeuwse weergave luidt: 'Uw koninklijke geest.' De geest der aanneming in een kind van God is geen ondergeschikte geest, die de mens doet neerliggen en uitroepen: 'Mijn begeerten zijn goed, maar het vlees is zwak.' Nee, het is een koninklijke geest, die heerst waar ze leeft.

Een valse toepassing van de beloften als oorzaak van de valse vrede

Een valse toepassing van de ware beloften is de laatste oorzaak van de valse vrede. Als een mens Gods Geest en de belofte voor zijn staat, naar hij meent, bezit, dan denkt hij dat alles wel met hem is. Dit deden de Joden. Ze zeiden: 'Wij hebben Abraham tot onze Vader.' En zo achtten zij zichzelf zalig, omdat God hun de belofte gegeven had: 'Ik zal uw God zijn en de God van uw zaad.' Maar hier zien we een verschil tussen de toepassing die een kind van God van de beloften maakt en de toepassing die een goddeloos mens maakt. De eerste past ze zo toe op zichzelf dat hij ervan leven kan en van niets dan de beloften. Aan wie behoort de borst dan aan het kind dat zijn voedsel eruit krijgt? De ander leeft van zijn wellusten en wat de schepping voortbrengt en grijpt toch de belofte aan. Door deze vier middelen wordt een onechte, valse vrede verkregen.

Tot zover over de tweede oorzaak waardoor een mens zichzelf bedriegt, namelijk de valse vrede in het geweten.

Nu volgt de derde oorzaak van zijn zelfbedrog.

Stoornissen van de wil

De verdorvenheden en verwarringen van de wil vormen de derde oorzaak van het zelfbedrog van de mens. Er zijn er vele, maar ik zal er slechts drie noemen:

1. Wanneer de wil vastbesloten is om in een zondige weg voort te gaan, dan zet de wil het verstand aan het werk om die zondige weg te verdedigen. Daarom gaat het met de ziel als met een man die op zoek gaat naar gestolen goederen. Omdat hij van te voren steekpenningen heeft ontvangen, zoekt hij overal, behalve daar waar ze zijn, en daarom wordt nooit ontdekt wie hij werkelijk is. Zo stelt een mens die de zoetheid van een zondige weg, waarvan het plezier hem omkoopt, gesmaakt heeft, zich tevreden met zijn hart te doorzoeken in elke hoek en zich te beproeven, zoals zovelen doen, behalve daar waar zijn boezemzonde zit. Hij zit erop en verbergt haar graag voor zijn eigen ogen, zoals Rachel op haar gestolen goden zat. Zo wordt hij nooit aan zichzelf ontdekt (Joh. 3:20). Een man die zin heeft om rustig te slapen, zal de gordijnen laten dichttrekken en zal wel wat licht naar binnen laten komen, maar hij sluit alles er buiten of zoveel als hem uit zijn slaap zou houden. Dus een mens die zin heeft om rustig te sluimeren in de een of andere zondige weg, zal zichzelf onderzoeken en wel wat licht in zijn geest binnenlaten. Daardoor komt het dat er veel wereldse mensen zijn die veel weten. Hun denkbeelden zijn rechtzinnig en hun gesprekken zijn eerbaar, en toch weten ze weinig van zichzelf. Ze weten weinig van die zonden en wellusten die in hen rondspoken en waarvan ze scheiden moeten. Dat komt doordat dit licht hen stoort; het verhindert hen om in hun zekere staat te kunnen slapen en daarom trekken ze op dit punt het gordijn dicht. Dat is de oorzaak dat zoveel mensen die zich schuldig maken aan zonden van de grofste woeker toch, terwijl ze winsten maken en het zoet van die zonde smaken, alle boeken zullen lezen en naar al

die leraars zullen gaan van wie ze denken dat ze hun handelen wettig achten. Ze vinden en vergaren redenen om de wettigheid van hun zonden te verdedigen. Omdat ze niet willen hebben dat het zonde is, vinden ze redenen om te kunnen denken dat het geen zonde is. Maar wat hierachter zit, is dit: de wil heeft de steekpenningen verkregen, en nu speelt het verstand de rol van advocaat, en zo leven mensen in de grofste zonden en ze zullen zeker verloren gaan, omdat ze niet willen weten dat ze zich vergissen.

2. De verdorvenheid van de wil bedriegt de mensen ook wanneer de wil het verstand aan het werk zet om de zonde te vergoelijken en te verkleinen. Wanneer ze hun zonden zien, maken velen die zonden immers klein door in het verkeerde eind van hun vergrootglas te kijken. Ze denken dat zulke kleinigheden nooit enige breuk zullen veroorzaken tussen de Heere en hun ziel. Daarom zeggen ze: 'De beste mensen zondigen wel zeven keer per dag en wie kan zeggen dat zijn hart rein is?' Wat is de reden dat een kind van God vele malen weinig vrede heeft na het begaan van kleine zonden? O, dat komt omdat ze de afschuwelijke aard van de minste zonde zien. Kleine verkeerdheden tegen zo'n lieve, zo'n grote Vriend als de Heere is, snijdt hen door het hart. Toch heeft een vleeselijk hart nooit last van grote zonden, omdat ze er maar licht over denken.

3. Een opzettelijke onwetendheid van de verschrikkelijke toorn Gods bedriegt de mens ook. Vandaar dat de mens voortsnelt in zijn zonde, zoals een paard naar het slagveld snelt. Daarom vreest een mens niet voor zijn staat, omdat hij de toorn Gods die boven hem hangt, niet kent. De koudste slangen bijten of verwonden nooit als ze bevroren zijn van de kou. Men kan er een nest van in zijn schoot dragen, maar als men ze bij het vuur brengt, dan sissen en bijten ze. Zo is het ook als men de zonde dicht bij Gods toorn, dat verterende vuur, brengt, dan doet dat een mens uitroepen: 'Dan verga ik! O, ik ben een verloren schepsel!' Maar als men zo nooit verwarmd wordt, dan zal de zonde nooit een mens uit zichzelf doen wenen.

Dit zijn de oorzaken waardoor mensen zo onwetend zijn van hun jammerlijke, ellendige staat. Die onwetendheid is de eerste klip, of

het eerste complot, dat duizenden in het verderf stort.

Toch zijn er nog drie andere, nog gevaarlijker hoofdoorzaken van het verderf van de mens, omdat ze meer verborgen zijn.

Vleselijke gerustheid

Nu volgt de tweede hoofdoorzaak van het verderf van de mens. De oorzaak is een gevoel van gerustheid van de vleeselijke mens, waarbij mensen niet aangedaan zijn door hun ellende en ook geen hart hebben dat begeert uit de ellende te komen, al kennen ze die wel. Indien een mens met zijn verstand zijn ellende begrijpt, dan zal hij, als zijn hart verhard of slaperig is en als zijn hart niet aangedaan, belast, gewond of vernederd is en er ook niet onder zucht, toch nooit zich erom bekommeren om uit die ellende te geraken (Jes. 19:9 en 10). Nu, dit is de staat van menige ziel. Zij kent haar ellende wel, maar door haar slaperige, geruste, gevoelloze geest van sluimering gevoelt zij haar ellende nooit, en zij treurt er ook niet om en zo komt zij er niet uit.

Nu zijn de oorzaken van deze gerustheid de volgende:

1. De mens voelt zich gerust omdat God niet de volle mate van Zijn toorn op hem uitgiet en de brandstapel van toorn die op hem ligt, niet ontsteekt. De toorn wordt bewaard en ligt verborgen en wordt niet door de Hemel geopenbaard. Laat God zo lang maar toornig zijn, laat de leraars maar dreigen en laten er maar kleine oordelen komen, ze zullen toch nooit een schuilplaats in Christus zoeken, maar ze zullen in hun zonden slapen, totdat God een vloed van verschrikking, bloed en vuur doet regenen. Voordat Gods pijlen in het hart van de mens steken, zal hij nooit uit zichzelf Christus zoeken (Pred. 8:11). Zolang Gods plagen op Farao rusten, spreekt hij mooie woorden, en Mozes wordt heengezonden om voor hem te bidden, maar wanneer Gods hand van hem afgenomen is, dan wordt het hart van Farao verhard. Zolang Gods zwaard in Zijn schede is, hebben mensen zo'n dapper hart dat ze zich nooit zullen overgeven. God moet hen verwonden, diep inkerven en hen steken tot in het hart, want anders zullen mensen zich nooit onderwerpen. Ze zullen nooit wakker worden, totdat

God hen om de oren slaat en Hij hen naar de brandstapel sleurt. Mensen zullen uit zichzelf nooit ontwaken en om vergeving en verlossing uit hun jammerlijke staat smeken.

2. Zij voelen zich gerust omdat, als ze de toorn Gods ten dele aanvoelen en zodoende Gods toorn vrezen, ze de kwade dag ver van zich stellen. Ze hopen dat ze het er later beter af zullen brengen en dat ze zich eens zullen bekeren, en daarom zeggen ze: 'Ziel, eet, drink, vermaak je met sport en spel, drinkgelagen en lichtzinnige vrouwen. Je hebt nog een zee van tijd, die nog vele jaren zal voortduren' (Jes. 22:12 en 13). Die houding is te vergelijken met was. Al is was nog zo plooibaar van aard en al is het vuur nog zo heet, toch zal de was, als hij niet dicht bij het vuur gebracht wordt of in het vuur gehouden wordt, nooit smelten, maar toch hard blijven en zo is het hier ook. Al is een man of vrouw nog zo zacht en plooibaar van aard, al is Gods toorn nog zo heet en al zijn Zijn oordelen nog zo verschrikkelijk, toch zal hun hart nooit smelten, als de dag des toorns hun niet voelbaar voor ogen wordt gesteld en als ze niet inzien dat de toorn ieder moment op hun hart kan neerdalen. Als dat niet geschiedt, dan blijven ze hardnekkige, zorgeloze, slaperige, ellendige schepsels en zullen ze nooit kermen om uit deze jammerlijke staat te geraken. En hierdoor komt het dat veel mensen die een schuldig geweten hebben en daarbij vele verborgen wensen en plannen om hun leven te beteren, het toch nooit uit zichzelf zullen uitschreien. Ze zullen ook niet ernstig trachten genade te verkrijgen, totdat ze op hun doodsbed liggen. En met welke beloften vallen ze dan God lastig! 'Beproof mij, Heere, en geef mij mijn gezondheid terug en verleng mijn leven, en U zult zien hoe dankbaar ik zal zijn!' Nu voelen ze aan dat de toorn en de ellende dicht bij hen zijn (Hebr. 3:11).

3. Ze voelen zich gerust omdat ze denken dat ze Gods toorn wel kunnen verdragen, al begrijpen ze dat die nabij is en zelfs vlak voor hun deur staat. Mensen denken dat de hel niet zo heet is, of dat de duivel zo zwart is, of dat God niet zo vreselijk is als Hij werkelijk is. En daarom moeten we opmerken dat de profeten Gods toorn voor de ogen van het volk voorstellen als iets dat niet te dragen is.

Ze doen dit om daarmee al die vervloekte, dwaze opvattingen dat ze Gods toorn kunnen dragen, teniet te doen (Nahum 1:9). En dat is de oorzaak dat vele mensen roekeloos besluiten dat ze zich zullen uitleven in de zonde, en als ze omkomen, dan hopen ze dat ze Gods toorn zullen kunnen verdragen. Ze denken dat het slechts een belastend iets is, en daarom gaan ze zorgeloos verder. O, arme stakkers! De duivel doet heel de wereld schrikken en vrezen, en voor Gods toorn sidderen de duivelen, en toch is de zorgeloze mens er niet bang voor. Ze denken dat de hel zo'n verschrikkelijke plaats niet is.

4. Ze voelen zich ook gerust omdat ze geen betere staat kennen. Daardoor komt het dat, al voelen ze hun jammerlijke en ellendige staat, ze toch niet begeren eruit te komen. Al vinden mensen een hard onderdak in deze wereld, al beleven ze moeilijke tijden, al hebben ze hardvochtige vrienden en harde harten, toch proberen ze zich te behelpen met wat ze in deze ellendige herberg vinden, totdat ze in de hel komen, want zo'n mens die vervolgd wordt door uitwendige tegenslagen, blijft daar. O, wat is de mens ellendig die zich behelpt tot hij in de hel komt! Ze kunnen horen van de gelukkige staat van Gods volk, maar omdat ze daar geen bevindelijke kennis van hebben, blijven ze waar ze zijn (Job 4:14).

Neem nu eens het kind van een prins en voed het eens op in een verachtelijk huis en een verachtelijke plaats, dan zal dat kind nooit streven naar een koninkrijk of een kroon. Zo zal een mens die in deze wereld voortgebracht is en die geen betere staat kent, nooit koortsachtig gaan zoeken naar een betere erfenis dan hij hier bijeen kan schrapen. Vrouwen treuren vanwege de lange afwezigheid van hun geliefde mannen, omdat ze hen kennen en weten wat ze waard zijn. God kan vele weken, maanden, jaren afwezig zijn van mensen, en toch storten ze er geen traan om, omdat ze nooit de zoetheid van Zijn aanwezigheid gesmaakt hebben. Het is vreemd om te zien dat mensen meer genoeg scheppen in hun drinkbekers en kaarten, in hun potten en pijpen, honden en haviken, dan in de gemeenschap van God en Christus in het Woord, in het gebed, in meditatie. Die ordinantiën betekenen een last en een

gevangenis voor hen. Wat is daarvan de oorzaak? Is er niet meer zoetheid in de tegenwoordigheid van God Die ons in Christus toelacht, dan in de tegenwoordigheid van een vuile hoer? Ja, maar ze kennen de waarde, de beminnelijkheid, het voldoening schenkende goed van een God niet. Men zegt dat sommige zeevissen, als ze eenmaal in zoet water zijn gekomen, nooit meer willen terugkeren, omdat ze nu een verschil tussen die brakke en zoete wateren proeven. Als mensen maar een keer het geluk van Gods volk zouden smaken, dan zouden ze voor geen duizend werelden gedurende slechts een half uur weer in hun wilde, vrije zee willen zijn.

5. Ze voelen zich gerust omdat, als ze wel een betere staat kennen, ze toch door hun tegenwoordige genoegens en hun vadsigheid zo betoverd worden dat ze onbezorgd in die staat blijven slapen. Ze blijven ook onbezorgd slapen omdat Gods afwijzingen, als ze zich tot Hem wenden, hen zeer ontmoedigen. Een traag hart, dat betoverd wordt door de rust, de genoegens en pleziertjes die het nu geniet, raakt ontmoedigd als het overweegt hoeveel tranen er gestort moeten worden, hoeveel gebeden er gedaan moeten worden, hoeveel nachten de slaap verstoord moet worden, hoeveel moeizame stappen er gedaan moeten worden naar de hemel en Christus, als het daar ooit komt. In een slaperige staat geraakt het hart in een dodige toestand en het verhardt zich. Het hart heeft liever één vogel in de hand dan tien in de lucht. De Israëlieten wensten dat ze bij hun uien en knoflook in Egypte gebleven waren. Was er dan geen Kanaän? Ja, maar ze wensten dat omdat er in dat land muren waren gebouwd die tot aan de hemel reikten en omdat er reuzen waren, Enakskinderen, en moeilijkheden die overwonnen moesten worden. O, trage harten!

In de tweede plaats zijn ze ook ontmoedigd omdat God hun soms beperkingen oplegde en hun onthield waarnaar ze zochten. Ze hadden zo'n opvliegende, prikkelbare, eigenzinnige geest dat ze weg wilden lopen, omdat God hen niet altijd vertroetelde. Zo menig mens komt genoeg leed tegen in zijn zondige, opgeblazen, dronken staat. Hij hoort van de hemel en een betere staat, en waarom keert hij dan toch weer terug tot zijn wellusten en vlees-

potten? O, dat komt omdat er zoveel moeilijkheden, versperringen en hindernissen op zijn weg liggen. En omdat ze bidden en geen troost vinden, daarom eten ze, drinken ze, vermaken ze zich en blijven ze slapen in hun ellendige staat (Matth. 7:14). Vandaar dat ze wandelen op de brede weg, omdat de andere weg naar het leven nauw en eng is. Het is een plaag, een last om zo nauwgezet te leven. Mensen zitten nog liever een uur in de gevangenis dan dat ze een uur bidden. Mensen willen nog liever ten slotte veroemd worden dan dat ze zich tot het uiterste inspannen en de loopbaan lopen om een kroon te ontvangen. Dat is de oorzaak dat mensen zo gerust blijven.

6. Ze voelen zich gerust omdat de vreemde, sterke kracht van de zonde zo'n heerschappij voert over de ziel dat ze haar moeten dienen, zoals gevangenen moeten buigen voor hun cipiers. Ze moeten de zonde, hun plezier in de zonde, volgen, zoals soldaten die hun soldij hebben ontvangen hun kapitein moeten volgen, al marcheren ze naar hun eeuwig verderf. Ja, al zou de oordeelsdag de volgende dag plaatsvinden, dan nog moeten ze en willen ze hun wellusten dienen. Ze handelen als de inwoners van Sodom, toen ze geslagen werden met blindheid, die hun ogen kwelden alsof ze door doornen waren gestoken - want dat is de betekenis van het Hebreeuwse woord. Zelfs toen hun ondergang nabij was, tastten ze naar de deur. Mensen kunnen niets anders dan zondigen, al komen ze om vanwege de zonde. Daardoor blijven ze gerust.

7. Ze voelen zich gerust omdat ze wanhopen aan Gods genade. Daarom zijn de mensen, evenals Kaïn, afvalligen van God. Mensen denken dat ze nooit genade zullen vinden als ze alles gedaan hebben. Daarom gaat hun zondigen met wanhoop gepaard. Ze zijn als die Italiaanse senatoren die wanhoopten aan hun leven toen hun het leven werd beloofd als ze zich zouden onderwerpen. Omdat ze zich echter bewust waren van hun schurkenstreken, maakten ze een merkwaardig feestmaal, en aan het eind ervan dronk iedere man zijn glas met vergif leeg en pleegde zelfmoord. Zo doen ook mensen die aanvoelen dat ze een verschrikkelijk verhard hart bezitten, en terwijl ze afweten van zulke beruchte

zonden, vergooien ze hun leven en beschouwen ze de hemel en hun ziel als verloren en zo komen ze jammerlijk om omdat ze zo uitzichtloos en zo zorgeloos leefden.

8. Ze voelen zich gerust omdat ze een blinde, valse, vleiende hoop op Gods barmhartigheid koesteren. Daardoor komt het dat velen die weten en geloven dat ze niets bezitten, toch hoop hebben dat ze in een goede staat zullen geraken en dat God hen zal liefhebben. Daarom liggen ze onbekommerd terneer en steunen op hun vleiende hoop. Let erop dat die mensen in zekere zin nooit tot de conclusie komen of ze in de staat der genade zijn of niet. Ze worden nooit ontroerd, maar blijven berusten in hun toestand. Gewoonlijk komen ze tot de wanhopige conclusie dat ze hopen dat God hen genadig wil zijn, en als dat niet geval is, dan kunnen ze er niets aan doen. Ze zijn als die man die op zijn schild het beeld van God en het beeld van de duivel had. Onder het eerste schreef hij: 'Indien U niet wilt', en onder het andere beeld schreef hij: 'Hier is iemand die wil.'

9. Ze voelen zich gerust omdat mensen hun hart niet brengen onder de hamer van Gods Woord om verbroken te worden. Ze komen nooit met hun geweten aandragen om het te laten besnijden. Vandaar dat ze nog blijven voortleven met een slecht geweten. Mensen verheffen zich boven het Woord en stellen hun hart boven de hamer. Ze komen niet om zich door de leraar te laten vernederen, maar ze komen om hem te beoordelen, of om uit het Woord iets aangenaams uit te zoeken, en zo blijven ze hun hele leven zorgeloze dwazen. Als ooit uw hart verbroken zal worden en uw geweten wakker geschud, dan moet dat geschieden door het Woord. Mensen zijn onder het horen van zoveel preken zo ongevoelig geworden dat hun hart door het Woord hard geworden is, zoals voetpaden die veel begaan zijn.

10. Ze voelen zich gerust omdat mensen niet dagelijks nadenken over Gods toorn en ook niet over het verschrikkelijke karakter van de zonde. Ze maken zich daar niet druk over en daarom grijpt het hen niet aan en worden ze er ook niet wakker door gemaakt. Zorgeloze schepsels, word daarom wakker! Voel uw ellende, zodat

u eruit zou mogen komen. Weet u dat uw staat niets is en dat uw verdoemenis vreselijk zal zijn indien u verloren gaat? En is uw hart heimelijk gerust, zo vreselijk hard dat u de moed niet hebt om uit deze toestand te geraken? Hoe is het met u gesteld? Geen zucht, geen tranen? Kunt u al uw zonden op uw rug dragen, zoals Simson de poorten van de stad, en vat u uw zonden luchtig op? Ziet u het helse vuur voor u en durft u het er toch op te wagen? Bent u nog erger dan een beest dat we niet in het vuur kunnen drijven of slaan als er ergens een weg is om te ontsnappen? O, haal uw hart ertoe over om te klagen en te treuren onder uw ellende. Wie weet of de Heere zou u genadig kunnen zijn? Maar o, wat is uw hart verhard! U kunt treuren over verliezen en kruisen, over verbrande goederen en verbrande huizen. Toch kunt u niet treuren, al zou u God verliezen, al zou Zijn beeltenis verbrand worden en al zou alles weg zijn. Als uw hart werkelijk aangedaan zou zijn, dan zou uw kussen nat worden van uw tranen en uw vrouw zou er getuige van zijn hoe in het middernachtelijke uur uw hart verbroken werd vanwege die zonden die de Geest Gods menigmaal hebben bedroefd. U zou dan niet gerust of getroost kunnen slapen zonder van uw staat verzekerd te zijn. Als u doodziek zou zijn, dan zouden de dokters aan u vragen hoe het met u ging, en dan zouden we u, als u vernederd was, in de bitterheid van uw gemoed horen uitroepen: 'Wat moeten we doen?' Weet echter dat u hier moet treuren of in de hel. Indien God de beenderen van David verbrak vanwege zijn overspel en de rug van de duivelen vanwege hun trots, dan zal de Heere, als Hij u ooit redden zal, ook uw hart verbreken.

Vraag: 'Maar', zult u zeggen, 'hoe zal ik mijn hart ertoe kunnen bewegen om bewogen te zijn onder mijn ellende?'

Antwoord: Werp in de eerste plaats een scherpe blik op uw ellende. Sla in de tweede plaats bijzonder acht op Gods bereidheid en gewilligheid om u nog in genade te ontvangen, want twee dingen verhardden het hart:

1. Valse hoop, waardoor een mens hoopt dat hij niet zo slecht is als hij werkelijk is.

2. Geen hoop, waardoor een mens, als hij ziet dat hij zo bijzonder

slecht is, denkt dat er geen bereidwilligheid bij de Heere is om zo'n monster van een mens vergiffenis te schenken en hem in genade te ontvangen. Indien de hamer uw steenachtige hart niet kan verbreken en de zonneschijn van de genade het ook niet kan doen smelten, dan hebt u een hart dat nog slechter is dan de duivel, en dan bent u een schouwspel van de grootste ellende. U bent dat ten eerste ten aanzien van de zonde en ten tweede ten aanzien van Gods toorn.

1. Ten aanzien van de zonde. U hebt gezondigd en dat zeer zwaar tegen een grote God. Dat kan u niet veel schelen, nee, maar al is het geen grote last voor u, het is wel een last op Gods hart (Jes. 1:24).

En de tijd zal komen dat Hij de zondige wereld door rivieren van vuur en bloed zal laten weten wat een kwaad het is, want

a. met iedere zonde slaat u God en steekt u een dolk in Zijn hart;

b. met iedere zonde doet u God verdriet aan, want als er slechts één ding was waarin een mens zijn vriend zou kunnen mishagen, zou dat dan geen oorzaak van verdriet zijn als hij zoiets deed? Nu,

vertel me dan eens of de Heere geen goede Vriend voor u geweest is? Zeg mij eens waarmee Hij u bedroefd heeft? En zeg mij eens in welke zaak u de duivel een genoegen kunt doen en God een ongenoegen dan door de zonde? En toch, o, verhard hart, u maakt daar geen probleem van. Denk er ook eens aan dat u bij iedere zonde God van de troon stoot en dat u zichzelf boven God plaatst.

In iedere zonde wordt immers de vraag gesteld wiens wil gedaan zal worden: Gods wil of de wil van de mens? Nu plaatst de mens door de zonde zijn eigen wil boven de wil van de Heere, en zo vertreedt hij God, Die eeuwig gezegend is en Die aanbeden wordt door miljoenen heiligen en engelen, als vuil onder zijn voeten. Wat, zal dit uw hart breken?

Denk dan eens na over Gods toorn, de zekerheid ervan, de ondraaglijkheid ervan. Denk er eens over hoe die toorn zal vallen als u sterft in uw zonden en zorgeloze staat. Als mensen roepen: 'Vrede, vrede', dan zal een haastig verderf hun overkomen (1 Thess. 5:3). Bid daarom tot God, dat Hij dit aan u bekendmaakt, zodat uw hart eronder breekt.

Denk ook eens aan Gods barmhartigheid en bereidwilligheid om u te behouden. Hij heeft genade bereid en Hij smeekt u om die aan te nemen, en voor dat doel wacht Hij iedere dag op u.

Vleselijk zelfvertrouwen als oorzaak van het verderf

De derde hoofdoorzaak van het verderf van de mens is dat vleselijke vertrouwen waardoor mensen trachten zichzelf te redden en uit hun ellendige staat te klauteren door hun eigen plichten en verrichtingen wanneer ze zichzelf ellendig voelen. De ziel doet als die mannen die genoemd worden in Hosea 5:13. Wanneer ze gewond zijn en in moeilijkheden verkeren, dan zien ze niet op de Heere Jezus, maar dan gaan ze naar hun eigen wateren om genezing te vinden, zoals herten doen bij de jacht als er een pijl in hen steekt (Rom. 9:31 en 32).

Om dit punt te verduidelijken, zal ik u de volgende twee dingen laten zien:

1. Waarin dit rusten in zijn plichten te zien is.

2. Waarom mensen in zichzelf rusten.

Het rusten in zijn plichten

Dit rusten in zijn plichten is te zien in de volgende tien trappen:

1. De ziel van een arme zondaar steunt, als ze in onwetendheid wordt opgevoed en grootgebracht, vol vertrouwen op bijgelovige ijdelheden. Vraag eens aan een vrome aanhanger van de paus hoe hij zalig hoopt te worden. Hij zal dan antwoorden dat hij zalig hoopt te worden door zijn goede werken. Doch als men verder vraagt wat die goede werken zijn, dan blijken het voor het grootste gedeelte bijgelovige werken te zijn die ze zelf verzonnen hebben, zoals zichzelf geselen, het doen van een bedevaart, vasten, het mompelen van hun 'onze vaders' en het buigen voor beelden en kruisen. De kraai denkt immers dat haar eigen jong het mooist is.

2. Als nu deze bijgelovigheden uit de kerk en uit het koninkrijk verbannen zijn, dan klemmen mensen zich vast aan hun uiterlijke belijdenis van de ware godsdienst, al zijn ze in hun leven vleesge worden duivels. Kijk eens rond in het koninkrijk en u zult sommi

gen zien tieren, drinken, dobbelen, kaartspelen en hoereren in herbergen en illegale bierhuizen. Anderen braken hun vloeken uit en ze slaan voortdurend vuile, vieze taal uit. Anderen drijven, zoals Ismaël, de spot met de eerbaarste mensen. Toch zijn ze vol vertrouwen dat ze zalig zullen worden. Wel zeggen ze dat ze niet rooms zijn en dat ze, al worden ze opgehangen, willen sterven voor hun godsdienst en dat ze door Gods genade liever willen verbranden dan weer rooms te worden. Zo gingen de Joden er prat op dat ze Abrahams zaad waren. Zo pochen vleeselijke mensen: 'Ben ik niet een goede protestant? Ben ik niet gedoopt? Behoor ik niet tot de kerk?' En daarom, terwijl ze hierop rusten, hopen ze zalig te worden. Ik herinner me dat eens iemand bij een rechter pleitte voor zijn leven en hem smeekte om niet opgehangen te worden, omdat hij een edelman was. De rechter zei toen tegen hem dat hij daarom voor hem de galg hoger behoorde te maken. En daarom, als u erop pleit dat u een christen bent en een goede protestant, en daarom hoopt zalig te worden, hoewel u toch blijft doorgaan met uw drinken, vloeken, hoereren, het verwaarlozen van het gebed en het verbreken van de sabbat, dan zeg ik u toch dat uw verdoemenis groter zal zijn en uw plaag in de hel des te zwaarder.

3. Als mensen hierin geen vrede vinden, dan zoeken ze hun toevlucht in de goedheid van hun innerlijk en rusten daarop. Er zijn veel mensen van wie u zult ontdekken dat ze zeer vroom zijn als u hen volgt naar hun binnenkamer. Ze bidden van harte om Gods genade en de vergeving van hun zonden. Als u hen echter volgt buiten hun binnenkamer en let op hun gesprekken, dan zult u bemerken dat ze wuft en ijdel zijn en dat hun gesprekken over geloof en waarheid zo nu en dan gepaard gaan met onzedelijk taal. Sla hen eens gade als ze kwaad zijn, dan zult u zien dat ze zo nijdig zijn als een spin en opzwellen als een pauw en dan hun vergif uitspuwen als een draak. Sla hen eens gade als ze op reis zijn, en u zult hen een bierhuis zien binnenschieten, en daar drinken en zwieren ze en gaan ze gemeenzaam om met het schuim van de natie wat goddeloosheid betreft. Soms zijn ze ook halfdronken. Let eens op hen op de dag des Heeren als ze uit de kerk zijn

gekomen en hun beste kleren hebben uitgedaan. Dan zijn ze net eender als op andere tijden en omdat ze op die dag niet mogen werken of zich vermaken, denken ze dat ze met een goed geweten 's morgens des te langer mogen slapen. Vraag nu eens aan deze mensen hoe ze zalig hopen te worden, aangezien ze zo'n slecht leven leiden. Dan zullen ze zeggen dat, al lopen ze niet zo te koop met hun godsdienst, ze toch wel afweten van goede gebeden in het verborgene. 'Mijn hart', zeggen ze, 'is goed.' Ik zeg u, broeders, dat hij die op zijn eigen hart en zijn goede begeerten zijn vertrouwen stelt en zo hierin rust vindt, een dwaas is. Ik heb gehoord van een man die de gewoonte had om zich hele dagen in Londen op te houden in herbergen, theaters en bordelen, maar dat hij niet op stap durfde gaan zonder in het verborgene te bidden. Daarna zei hij altijd bij zijn vertrek: 'Nu, duivel, ga nu je gang maar.' En zo gebruikte hij zijn gebeden, zoals zovelen doen, alleen maar als toverspreuken en toverformules tegen de arme, zwakke en lafhartige duivel, zodat ze denken dat hij hun geen schade durft toe te brengen, zolang ze in hun binnenste maar een goed hart hebben en goede gebeden in hun binnenkamer. Daardoor komt het dat ze hun predikant uitschelden voor een harde meester, als hij hen niet troost door te zeggen dat God hun goede begeerten aanneemt.

4. Als hun goede hart hen niet kan geruststellen, maar hun geweten hun zegt dat ze uitwendig ongezond zijn en vanbinnen totaal verrot zijn, dan beginnen mensen zich te beteren. Ze zullen hun ontucht, hun drinken, hun bedriegen, hun spelen, hun slechte gezelschappen, hun vloeken en dergelijke vreselijke zonden opgeven. En nu zegt men in het hele land dat hij een nieuwe mens is geworden, en zelf denkt hij dat hij zalig zal worden. Ze zijn de besmettingen van de wereld ontvloden (2 Petr. 2:20), zoals zwijnen waarvan het uiterlijke vuil is afgewassen. Toch behouden ze hun zwijnnatuur. Ze zijn als zeelieden die, zonder dat ze het weten, naar de een of andere gevaarlijke plaats varen. Als ze in een storm terecht komen, dan varen ze niet terug, maar werpen ze de goederen die hun schip in gevaar brengen, overboord, maar ze blijven nog steeds vooruitvaren. Zo wordt menig mens die op weg

is naar de hel, gedwongen om zijn lusten en zonden van zich te werpen, maar hij blijft niettemin op dezelfde weg voortgaan. De wildste dieren, zoals hertebokken, zullen tam worden als ze lang wakker gehouden worden. Zo zal ook een mens aan wie door zijn geweten geen rust wordt gegeven vanwege sommige zonden waarin hij leeft, gedwee worden. Hij die daarvoor een wilde man was, blijft toch dezelfde man. Hij is nu alleen gedwee gemaakt en dat betekent dat hij beschaafd en minzaam geworden is in zijn gehele levenswandel. En daardoor blijven ze rusten in hun verbetering. Die verbetering is echter gewoonlijk slechts een verbetering van de een of andere zonde die hen verontrust. Ze denken ook dat het beter is hun zondige bedrijf op een andere markt voort te zetten. Vandaar dat sommigen hun drinken en ontucht zullen nalaten en hebzuchtig worden, omdat er meer op die markt te verdienen valt. Soms komt het ook doordat de zonde hen verlaten heeft, zoals dat bij een oude man het geval kan zijn.

5. Als ze hierin geen rust kunnen vinden, dan beginnen ze vanuit een ander startpunt. Ze richten zich op hun vernederingen, hun berouw, hun tranen, hun smart en het belijden van hun zonden. Ze horen dat een mens niet zalig kan worden door zijn leven te beteren, tenzij hij ook geestelijk bedroefd wordt. Hij moet hier bedroefd zijn en wenen, of anders zal hij het hiernamaals in de hel uitschreeuwen. Hierop gaan ze aan het treuren en schreien en belijden ze hun zonde. En nu gaat de wind liggen en de storm is voorbij, en zo stellen ze zich gerust. Ze zouden zich bekeerd hebben zoals Beza van de heidenen vermeldt dat zij, als enige toorn van de Hemel ontbrandde, zich met een zak bedekten en neerzaten in de as, en zo dachten dat ze Gods toorn konden bevredigen. Zo is het met menig mens. Vele mensen hebben ziekelijke aanvallen en wroegingen van het geweten en dan doen ze zoals kraaien die, als ze ziek zijn, zichzelf tot braken brengen door een steen in te slikken en dan zijn ze weer beter. Dus als mensen verontrust zijn vanwege hun zonden, dan nemen ze een middel in om wat geboden op te brengen, een middel om tot een belijden van hun zonden en tot vernedering te geraken (Jes. 58:5). Dat is de oorzaak

dat velen, als dit medicijn, dit verdriet en deze tranen hun geen profijt opleveren, alles weer van zich afwerpen, want als ze deze dingen tot hun God en hun Christus maken, dan verzaken ze die als deze hen niet zalig kunnen maken. Meer mensen worden eerder tot Christus gedreven doordat ze de last van een verhard, doods, blind en vuil hart op zich voelen drukken, dan door een gevoel van droefheid, omdat de mens gewoonlijk in het ene, namelijk in droefheid, blijft rusten, maar beeft en uit zichzelf vlucht wanneer hij het andere gevoelt. Zo rusten mensen in hun bekering en daarover heeft Augustinus een aardige uitspraak gedaan die hard klinkt, namelijk dat bekering meer verdoemt dan zonde. Hij bedoelt daarmee dat duizenden verloren gaan doordat ze rusten in hun bekering. Daardoor kunnen we bij veel mensen waarnemen dat ze denken dat ze in de gunst zijn als ze grote aandoeningen hebben. Als ze deze missen, dan denken ze dat ze verworpenen zijn wanneer ze niet kunnen treuren of aangedaan kunnen zijn, zoals ze dat eens waren, omdat ze daarop rusten.

6. Als ze hierin geen rust vinden, dan worden het zedelijke mensen. Dat houdt in dat ze nauwgezet zijn in al hun plichten van de zedelijke wet, wat een grotere zaak is dan verbetering of vernedering. Ze worden zeer precies en rechtuit in de wijze waarop ze omgaan met mensen en ze worden buitengewoon nauwgezet in de plichten ten opzichte van God in het onderhouden van de eerste tafel van de wet, zoals vasten, bidden, horen, lezen, het houden van de sabbat. Zo leefden de Farizeeërs en daarom worden ze wel 'de stipte sekte van de Farizeeërs' genoemd. Pas op dat u mij niet misverstaat: ik houd geen pleidooi tegen nauwgezetheid, maar tegen het rusten erin, want 'tenzij uw gerechtigheid overvloediger zij dan der schriftgeleerden en der Farizeeën, zo zult gij in het Koninkrijk der hemelen geenszins ingaan' (Matth. 5:20). U zult bemerken dat deze mensen slechte personen uit de weg gaan en slechte plaatsen mijden alsof het pesthuizen zijn, dat ze de beste boeken aanbevelen, afgeven op de zonden van hun tijd en op burgerlijke en zedelijke mensen - het oog ziet zichzelf niet. Ze hemelen ijver en naarstigheid op. Praat eens met hen over vele

zedelijke plichten die men moet verrichten ten opzichte van God of zijn medemens, dan zal hij lovende woorden spreken over de uitnemendheid en noodzakelijkheid ervan. Zijn bekwaamheid en vaardigheid waardoor hij hoopt zijn leven te behouden en het eeuwige leven te verdienen, zijn immers hierin gelegen. Spreek echter eens over Christus en het leven door het geloof in Hem en door Hem. Spreek eens over het leggen van het fundament van de ziel op de beloften - wat toch stukken van evangelische gerechtigheid zijn - dan is hij die zo deskundig is in alle geschilpunten bijna even onwetend als een dier wanneer hij op dit punt wordt onderzocht. Als predikanten preken tegen de zonden van hun tijd, dan zullen ze om die reden zo'n preek aanbevelen als een bijzondere preek, wat ze misschien ook verdient. Maar als een predikant spreekt over enige geestelijke, inwendige, de ziel doorvorsende punten, dan gaan ze weg en zeggen ze dat hij naar hun mening verward en duister was, want wat hen betreft, ze begrepen hem niet. Geliefde schilderijen zijn mooi om naar te kijken en dat is al het nut ervan. Zo is het ook met deze mensen, wat overeenkomt met de wijze waarop Christus in het Evangelie de ongeunstelde rijke jongeling bezag en beminde, en dat is al hun uitnemendheid. U weet dat bij de zondvloed in Noachs tijd allen die niet in de ark waren, verdronken, al klommen ze tot de top van de hoogste berg. Dus, al tracht u nog zo hoog op te klimmen in zedelijkheid en de plichten van de beide tafelen van de wet, toch zult u zeker voor eeuwig verloren gaan als u niet de Ark Gods, de Heere Jezus Christus, binnengaat.

7. Als ze geen rust vinden in hun zedelijkheid, dan worden ze vurig vanbinnen. Ze worden ze wonderbaarlijk ijverig voor goede zaken en doelen, en daar blijven ze zich mee bezighouden. Op die manier warmen ze zich bij hun eigen vuur. Zo was Paulus volgens Filippenzen 3:6 ijverig en daarin vond hij rust. Zij willen niet leven als slakken in hun schelp, zoals vele anderen doen, maar liever dan dat ze verdoemd worden omdat ze niets doen, zijn ze bereid om hun goederen, kinderen, ja bijna alles op te offeren om vergeving te verkrijgen voor de zonden van hun ziel (Micha 6:7).

8. Als ze hieruit geen hulp kunnen putten, moeten ze wel inzien en bekennen dat ze, wanneer ze alles gedaan hebben, onnutte dienst-knechten zijn en dat ze zondigen in alles wat ze doen. Dan rusten ze in datgene wat lijkt op evangelische gehoorzaamheid. Ze denken God te behagen door te treuren over hun tekortkomingen in het doen van hun goede plichten, terwijl ze begeren het er beter af te brengen. Ze beloven dan dat ze zich in de toekomst zullen verbeteren en daar rusten ze in (Deut. 5:29).

9. Als ze aanvoelen dat ze dit alles missen, dan proberen ze uit zichzelf kracht op te diepen om de zonde te verlaten, kracht om heiliger en nederiger te zijn, en zo denken ze dat ze zich ten slotte uit deze staat kunnen werken. Zo graven ze naar parels in hun eigen mesthoop en willen niet op de Heere Jezus zien. Terwijl alles hun ontbreekt, willen ze niet uit Hem leven. Ze denken dat ze zich kunnen behelpen met wat ze zelf bezitten, zonder Jezus Christus. Zo denken ze, zoals de profeet Hosea zegt in hoofdstuk 14 vers 4, dat ze zichzelf kunnen redden door op paarden te rijden en dat wil zeggen dat ze zich proberen te redden door hun eigen bekwaamheden.

10. Als ze hier geen hulp vinden, dan gaan ze tot Christus om genade en kracht om de zonde te laten en beter te leven, waardoor ze zalig zouden kunnen worden. En zo leven ze op Christus om uit zichzelf te kunnen leven. Ze gaan tot Christus, maar ze worden niet overgezet in Christus (Ps. 78:34 en 35). Ze zijn als huurlingen die proberen kracht te krijgen om hun werk te doen, zodat ze hun loon kunnen verdienen. Een kind van God stelt zichzelf tevreden met de erfenis zelf, die de Heere hem uit Zijn vrije genade heeft geschonken en hij leeft daarvan.

Maar nu zullen we zien dat vele arme christenen precies dezelfde weg bewandelen waarop de roomsen vroom naar de hel gaan.

De weg die de roomsen bewandelen

1. De roomsen zullen hun ellende belijden. Ze zullen belijden dat alle mensen van nature kinderen des toorns zijn en onder de macht van de satan.

2. Ze beschouwen Christus als de enige Zaligmaker.
3. Ze geloven dat deze zaligheid niet teweeggebracht wordt door enige gerechtigheid in een Christus, maar door de gerechtigheid van een Christus, alleen doordat een mens de macht krijgt om goed te doen. En als de daden van de mens gedoopt worden in Zijn bloed, dan geeft Hij hun het recht op het leven. Dat belijden de wijsten en vroomsten onder hen, zoals ik kan bewijzen. Precies zo leven vele christenen.

Hoe vele christenen leven

1. Zij voelen zichzelf vol zonde, ze zijn soms vermoeid van zichzelf vanwege hun verdorven hart en ze vinden geen kracht om zichzelf te helpen.
2. Hierop, als ze horen dat alleen Christus hen kan behouden, gaan ze tot Christus om deze zonden, die hen vermoeien en belasten, weg te laten nemen, opdat Hij hen in staat stelt om een beter leven te leiden dan daarvoor.
3. Als ze deze zonden kunnen beteugelen en wegnemen en als ze de kracht krijgen om hun leven te beteren, dan hopen ze dat ze zalig zullen worden. Toch kunt u verdoemd worden en ten slotte naar de duivel gaan, al ontvliedt u al de besmettingen van de wereld en dat niet uit eigen kracht, maar door de kennis van Jezus Christus (2 Petr. 2:20). Ik spreek het eeuwige wee over u uit als u in deze staat sterft. Het is in dit geval met onze christenen zoals het is met de klimop, die zich vastklemmt aan de boom en sap haalt uit de boom, maar hij wordt niet één met de boom, omdat het niet in de boom is ingeënt. Zo menige ziel komt tot Christus om zijn sap uit Christus te zuigen om zijn eigen bessen te behouden, namelijk zijn eigen genadebezit. Helaas! Hij is slechts klimop, hij is geen onderdeel of tak van deze boom, en daarom wordt hij nooit één met Christus.

Redenen waarom mensen op hun plichten rusten

1. Een mens doet dat omdat het natuurlijk is voor een mens die buiten Christus is om dat te doen. Adam en al zijn nakomelingen

zouden zalig worden door hun werken: 'Doe dat en gij zult leven.' Werk en hier is uw loon. Gewin het leven en behoud het. Hierdoor komt het dat heel zijn nageslacht tot op de dag van vandaag zalig tracht te worden door te werken. Zo vader, zo zoon. Nu, om uit alle plichten werkelijk tot een Christus te komen, is voor een onschuldige, veel minder verdorven natuur nog helemaal geen dekmantel, en daarom blijft een mens het in zichzelf zoeken. Het is als met iemand die failliet is gegaan. Wanneer hij al zijn bezittingen en zijn aanzien verloren heeft, zal hij, voordat hij leerjongen wil worden of op kosten van een ander wil leven, marskramer worden van kleine koopwaar en zo zijn oude beroep voortzetten met minder voorraad. Zo zal ook de mens van nature zijn oude handelwijze om door de werken behouden te worden voortzetten en zo hoopt hij het leven te verkrijgen. Zo komt het dat de mens die geen ervaring heeft om met Christus door het geloof te onderhandelen, het leven zoekt in zichzelf. Toen Simson al zijn krachten verloren had, wilde hij uitgaan en zich uitschudden als op andere malen. Zo is het ook met de mens wanneer hij al zijn kracht verloren heeft en God en de genade kwijt is, dan gaat hij proberen hoe hij in het leven kan blijven door uitvluchten en door steeds maar voor zichzelf te blijven werken.

2. Mensen rusten in hun plichten omdat ze Jezus Christus en Zijn gerechtigheid niet kennen. Dat is de oorzaak dat ze niet tot Hem kunnen gaan, omdat ze Hem niet zien. Ze behelpen zichzelf zo goed mogelijk door het doen van hun plichten (Joh. 4:14). Mensen proberen zichzelf te redden door te zwemmen, wanneer ze geen touw zien dat uitgeworpen is om hen te redden.

3. Mensen rusten in hun plichten omdat dat naar de mening van de ziel de gemakkelijkste weg is om het hart te troosten, het geweten tot bedaren te brengen en God te behagen. Door deze middelen komt de mens echter niet verder dan zichzelf.

Nu, in het verzaken van alle plichten gaat een ziel naar de hemel terwijl zij helemaal uit zichzelf gebracht is. Daar kan een mens echter menig jaar mee wachten en dat dikwijls om een kleinigheid. Als een zwak mens wat brandewijn aan het hoofdeinde van zijn

bed heeft staan, zal hij daar de winkelier niet voor wakker maken. Mensen die zelf een balsem hebben om zich te genezen, zullen niet naar de geneesheer gaan.

4. Een mens rust in zijn plichten omdat hij krachtens deze plichten zijn zonde kan verbergen en rustig in zijn zonde kan voortleven. Toch wordt hij gehouden voor een oprecht mens, zoals de hoer in Spreuken 7:14-16. Omdat ze haar geloften betaald heeft, kan ze verleiden zonder dat het haar verdacht maakt of dat haar geweten haar een halt toeroept. Zo waren de schriftgeleerden en Farizeeërs vreselijk hebzuchtig, maar hun lange gebeden bedekten hun morele tekortkomingen (Matth. 23:14). Daarom waarden mensen hun plichten hoger dan dat ze waard zijn. Ze denken dat het doen van hun plichten hen zal behouden omdat ze hun tot nut zijn. Goede plichten zorgen ervoor dat men hem niet kent, zoals men een man die achtervolgd wordt door de alarmkreten van zijn geweten niet kent omdat hij nieuwe kleren draagt.

Pas ervoor op om in uw plichten te rusten. Goede plichten zijn als het geld van de mens. Zonder zijn geld voelt hij zich arm en ellendig, maar pas ervoor op dat u en uw geld niet samen verloren gaan (Gal. 5:3). Er zijn maar twee paden naar de hel. Het eerste pad is het pad van de zonde, dat een vuile weg is. Het tweede pad is het pad van de plichten, dat als men daarin blijft rusten een schonere weg is. Toen de Israëlieten in nood verkeerden, zei de Heere tot hen dat ze tot de goden moesten gaan die ze dienden (Richt. 10:14). Dus, als u zult liggen jammeren op uw doodsbed, dan zal de Heere tot u zeggen: 'Ga tot uw goede gebeden en uw goede werken en tot de tranen die u hebt geschreid.' O. dat zullen op die dag ellendige vertroosters zijn.

Tegenwerping: Maar ik denk dat u zult zeggen dat geen waar christen hoopt zalig te worden door zijn goede werken en plichten, maar alleen door de genade van God en de verdiensten van Christus.

Antwoord: Erop te vertrouwen dat men zalig zal worden door het doen van zijn plichten is één ding, maar te rusten op zijn plichten is wat anders. Een mens vertrouwt op zijn plichten als hij van

mening is dat alleen het doen van goede plichten hem zalig kan maken. Een mens rust op zijn plichten als hij van mening is dat alleen Christus hem zalig kan maken, maar in zijn levenspraktijk tracht hij zichzelf te behouden. De wijsten onder de roomsen zijn in deze tijd van dit gevoelen en zo denken in het algemeen de protestanten. En dit houdt een grote arglistigheid van het hart in, namelijk dat een mens denkt dat hij niet zalig kan worden door zijn goede werken en plichten, maar alleen door Christus. Hij hoopt dan, omdat hij deze mening is toegedaan, dat hij, wanneer hij alles gedaan heeft, een onnutte dienstknecht is en dat hij, omdat hij deze mening is toegedaan, zalig zal worden. Dit is echter slechts een handeling of een werk van het verstand dat goed op de hoogte is.

Maar omdat het moeilijk is om te weten of een mens rust op zijn plichten en weinig mensen van oordeel zijn dat ze aan deze zonde, die zovelen in het verderf stort, schuldig zijn, zal ik twee dingen laten zien:

1. De tekenen dat een mens op zijn plichten rust.
2. De ongenoegzaamheid van alle plichten om een mens te behouden, zodat degenen die schuldig zijn aan het begaan van deze zonden, daarin niet voort zullen gaan.

De tekenen dat een mens op zijn plichten rust

De tekenen waardoor een mens zeker kan weten dat hij op zijn plichten rust en dat hij, als hij dat doet, zoals zoveel belijders doen, eeuwig zal omkomen, zijn de volgende:

1. Zij die nooit zagen dat ze daarop rusten en zij die het nooit moeilijk vonden om uit hun plichten te komen. Het is immers het meest natuurlijk voor een mens om in zijn plichten te blijven steken, omdat de natuur een mens ertoe aanzet om zijn plichten te doen. Daarom is het zo moeilijk om uit het rusten op zijn plichten te geraken, want twee dingen houden een mens buiten Christus, namelijk: de zonde en het eigen ik.

Als een mens afgetrokken wordt van de zonde doordat hij de zonde ziet en gevoelt en kreunt onder de macht ervan, dan wordt

de mens van zichzelf afgetrokken. De mens zou immers liever alles doen dan tot Christus te komen, omdat er zoveel van het eigen ik in hem zit. Als u daarom de ervaring mist dat u ooit gerust hebt op uw plichten en dat u toen geworsteld hebt om uit deze valstrikken verlost te worden - ik bedoel niet verlost van het doen ervan, want dat is dwaalziek en goddeloos, maar verlost van het alleen maar rusten op het verrichten van uw plichten - dan rust u tot op heden op het doen van uw plichten.

2. Die mensen rusten op hun plichten die niets anders dan het doen van hun plichten aanprijzen, want die plichten die u uit uzelf uitdrijven tot Christus, doen u Christus aanprijzen. Nu, zeg me eens, gaat u prat op uzelf? U zegt: 'Nu ben ik iemand. Ik was onwetend, nalatig, verhard, maar nu begrijp ik het beter en ont-houd ik het beter, en ik kan nu treuren over mijn zonden.' Als u echter hierop blijft rusten, dan hebben uw plichten u nooit verder gebracht dan uzelf. Denkt u, wanneer u met enige levendigheid gebeden hebt, dat u het er goed hebt afgebracht en denkt u nu werkelijk dat de Heere u vanwege het doen van uw plichten zal behouden, al is het dat u nooit tot Christus komt en zegt zoals Micha bij een andere gelegenheid zei: 'Nu weet ik, dat de HEERE mij weldoen zal, omdat ik deze Leviet tot een priester heb' (Richt. 17:13). Verhoogt u de waarde van uw plichten zozeer dat u ze verafgoodt? Dan zeg ik u van Godswege dat u op uw plichten rust. 'Deze dingen', zei Paulus, 'waren voor mij gewin.' Dat wil zeggen dat hij die voor zijn bekering tot Christus hooglijk waardeerde. Maar nu achtte hij ze schade te zijn (Filipp. 3:7 en 8). En dit is de reden waarom een kind van God na al zijn gebeden, tranen en belijdenissen van schuld zeer twijfelt aan de liefde Gods jegens hem, terwijl een ander, die vergeleken bij hem tekortschiet, zijn staat nooit in twijfel trekt. De eerste ziet veel verdorvenheid en vuilheid in zijn beste plichten en zodoende heeft hij een lage dunk van zichzelf. De ander, die onbekend is met de vuilheid ervan, prijst ze en acht ze hoog. En daar hij een te hoge prijs vraagt voor zijn koren, blijft hij ermee zitten. De Heere accepteert het nooit en koopt het ook niet tegen zo'n hoge prijs.

3. Die mensen rusten op hun plichten die zich nooit bewust zijn van hun armoede en van hun totale gebrek aan alle goeds. Zolang een mens immers een stuiver in zijn portemonnee heeft, dat wil zeggen: zolang hij enig goeds in zichzelf vindt, zal hij nooit als een bedelaar tot Christus komen en zal hij daarom op zichzelf rusten. Nu, hebt u zich nooit zo arm gevoeld dat u moest zeggen: 'Ik ben zo onwetend als een beest, zo vuil als iedere duivel. Och Heere, wat een broeinest en zetel van zonde en opstand houden zich schuil in mijn hart! Ik dacht eens dat tenminste mijn hart en mijn begeerten goed waren, maar nu voel ik geen geestelijk leven. O, doods hart! Ik ben het armste, vuilste, laagste en blindste schepsel dat ooit leefde.' Als u zichzelf niet zo arm voelt, dan geraakte u nooit uit uw plichten, want wanneer de Heere iemand tot Christus brengt, dan brengt Hij hem leeg, zodat Hij kan maken dat hij opziet naar Christus voor elke stuiver.

4. Die mensen rusten op hun plichten die geen evangelische gerechtigheid verkrijgen door hun plichten. Ik zeg: geen evangelische gerechtigheid, want die houdt in dat men de kennis van de vereniging met de Heere Jezus Christus meer op prijs stelt, dat men die meer begeert, dat men die bemint en dat men zich daarin verheugt. Een sterfelijk mens kan immers wel toenemen in wettische gerechtigheid, zoals het zaad opschoot in steenachtige en doornige grond, goed opgroeide en bijna tot rijpheid kwam, maar dat hij toch al die tijd op zijn plichten blijft rusten. Het is als met handelaars die voldoening blijven vinden in hun kopen en verkopen, al maken ze geen winst met hun handel. Nu, Jezus Christus is het gewin van de christen (Filipp. 1:21), en daarom vraagt een kind van God zich na de preek, na het bidden, na het sacrament af: 'Wat heb ik gewonnen van Christus? Heb ik meer kennis ontvangen van Christus, loof ik de Heere Jezus meer?' Nu, een vleeselijk hart dat in zijn plichten rust, vraagt alleen maar wat het heeft gedaan, zoals de Farizeeër: 'Ik dank God dat ik niet ben als andere mensen; ik vast tweemaal per week; ik geef aalmoezen' en soortgelijke uitspraken. Hij denkt werkelijk dat hij zalig zal worden omdat hij bidt, omdat hij naar het Woord luistert, omdat hij zich verbetert

en omdat hij treurt over zijn zonden. Hij doet dat niet om Christus door het doen van zijn plichten te gewinnen, maar enkel en alleen om zijn plichten te vervullen. En zo zijn ze als die man van wie ik heb gehoord dat hij dacht dat hij werkelijk rijk zou worden, omdat hij een bedelzak gekregen had. Zo denken mensen werkelijk dat ze zalig zullen worden omdat ze hun plichten vervullen. Dat is geenszins het geval. Stel dat een man een emmer heeft die gemaakt is van goud, denkt hij dan dat hij water zal krijgen omdat hij een emmer heeft? Nee, nee, hij moet hem neerlaten in de put en er water mee ophalen. Zo moet u al uw plichten neerlaten in Christus en licht en leven trekken uit Zijn volheid, want anders zult u zonder Christus omkomen, al waren al uw plichten gouden plichten. Wanneer een mens brood in zijn knapzak heeft en water in zijn emmer, dan kan hij wel dapper zeggen: 'Zolang deze meegaan, zal ik niet verhongeren.' Zo kunt u ook wel zeggen, wanneer u Christus gevonden en verkregen hebt in het verrichten van enige plicht: 'Zolang als het leven van Christus duurt, zolang zal ik leven. Zolang Hij enige wijsheid of kracht heeft, zolang zal ik geleid worden en in staat gesteld worden om goed te doen.'

5. U rust op uw plichten als uw plichten u schaaamtelozer doen zondigen. De plichten die een mens uit zichzelf tot Christus voeren, brengen altijd kracht tegen de zonde met zich mee, maar plichten waarin een mens rust, bewapenen en versterken hem in het doen van de zonde (Jes. 1:14). Een kar zonder wielen kan nauwelijks door de modder getrokken worden, maar een kar met wielen komt er beladen doorheen. Zo kan een kind van God dat geen wielen heeft, geen plichten om op te rusten, niet gewillig tot zondigen overgehaald worden, maar iemand anders, al is hij beladen met zonde, soms zelfs tegen zijn geweten in, die toch plichten heeft om hem te ondersteunen, gaat vrolijk voort in een zondige weg en schrikt niet terug om te zondigen. Als we zien dat een verachtelijk man een groot vorst beschimpt en slaat, dan zeggen we: 'Hij zou dat zeker niet durven doen als hij niet iemand had die hem daarin ondersteunt en op wie hij steunt en vertrouwt.' Dus, wanneer we iemand tegen de grote God zien zondigen, dan kun-

nen we ons indenken dat ze dat niet zouden durven doen als ze niet enige plichten hadden om hen daarbij te ondersteunen en hen te bemoedigen in hun manier van doen waarop ze hun vertrouwen stellen.

Stelt u zich een goddeloos mens voor. Wat doet hem drinken, vloeken, bedriegen, spelen en hoerij bedrijven? Is er geen God om te straffen? Is er geen hel die heet genoeg is om te pijnigen? Zijn er geen plagen om hem versted te doen staan? Ja, die zijn er. Waarom zondigt hij dan zo? O, hij bidt tot God om vergiffenis en hij treurt en heeft berouw in het verborgene, naar hij beweert, en daarmee houdt hij zich op de been bij zijn schunnige streken. Neem nu eens een zedelijk mens. Hij weet dat hij zijn tekortkomingen en zijn zonden heeft, zoals de besten die hebben, en hij is er soms onder verbouwereerd, zoals de besten dat zijn, maar waarom laat hij deze zonden dan niet? Hij belijdt ze elke morgen aan God als hij opstaat. Waarom is hij dan niet meer vernederd onder zijn zonden? De reden is dat hij voortdurend zijn morgen- en avondgebed doet en dat hij tijdens die gebeden om vergiffenis smeekt voor zijn tekortkomingen. Op die manier hoopt hij dat hij vrede kan maken met God en daardoor zondigt hij zonder vrees en staat hij zonder droefheid op uit zijn vallen in de zonde. En zo bezien en handhaven ze hun zonden door hun plichten, en daarom rusten ze op hun plichten.

6. Zij die door het doen van hun plichten weinig zien van hun verdorven hart, rusten op hun plichten, want als een mens door het doen van zijn plichten dichterbij Christus en bij het licht wordt gebracht, dan zal hij meer splinters in zijn oog bespeuren. Hoe meer een mens immers zijn welzijn en leven in Christus vindt, hoe meer hij de vuilheid en ziekelijkheid van de zonde gevoelt. Het is zoals met Paulus die, toen hij rustte op zijn plichten voor zijn bekering en voordat de wet hem vernederd had, leefde, dat wil zeggen dat hij dacht dat hij een gezond mens was, omdat zijn plichten zijn zonden zoals vlijgebladeren bedekten. Vraag daarom eens aan uw eigen hart of het soms verontrust is over de zonde, en of u na uw gebed en uw droefheid zich weer goed voelt

en denkt dat u behouden bent en u zich niet walgelijker gevoelt. Als dat het geval is, dan zeg ik u dat uw plichten slechts vijgenbladeren zijn om uw naaktheid te bedekken en dat de Heere u uw ware gedaante zal laten zien en u op een dag zal ontmaskeren. Wee u als dit u verloren zal doen gaan.

De ongenoegzaamheid van uw plichten

Let nu eens op de ongenoegzaamheid van al uw plichten om u zalig te maken. Deze ongenoegzaamheid zal blijken uit de volgende drie dingen waarop ik zal wijzen om u te leren om voortaan nooit meer op uw plichten te rusten.

1. Bedenk dat uw beste plichten besmet, vergiftigd en met zonde vermengd zijn. Daarom zijn ze zeer verfoeilijk in de ogen van een heilige God. Ze zijn op zichzelf genomen nutteloos en nauwelijks het overwegen waard. Als de beste handelingen van Gods volk al vuil zijn als ze door hen verricht worden, dan moeten alle daden van goddeloze mensen zeker nog veel vuiler zijn en door de zonde verontreinigd. Het eerste is waar: 'Al onze gerechtigheden zijn als een wegwerpelijk kleeft' (Jes. 64:6). Zoals de bron is, zo is de rivier, maar de bron van alle goede daden, het hart, is ten dele vermengd met zonde, ten dele met genade. Daarom heeft iedere daad deel aan de een of andere zonde. Die zonden zijn als dolksteken in Gods hart, zelfs wanneer een mens bidt en smeekt om zijn leven. Daarom is er geen hoop om door zijn plichten behouden te worden.

2. Stelt u zich voor dat u uw plichten zou kunnen verrichten zonder te zondigen, dan zou u het toch niet vol kunnen houden om dat te doen. 'Alle vlees is gras en al zijn goedertierenheid als een bloem des velds' (Jes. 40:6). Dus uw beste daden zouden snel verwelken als ze niet volmaakt waren en als u niet zou kunnen volharden in het volmaakt verrichten van uw plichten. U zou voor eeuwig verloren gaan als u gedurende enige tijd zou leven als een engel, schijnen als de zon, maar bij uw laatste snik slechts één ijdele gedachte zou hebben en de geringste zonde zou begaan. Die ene klip zal u doen vergaan, zelfs in de haven, al was u nog zo rijk

beladen. Eén zonde zal, als een pennemes op het hart, u doorsteken; één zonde zal, als een zwavelstokje in het rieten dak, u doen verbranden; één daad van verraad zal u aan de galg brengen, al hebt u daarvoor nog zo vroom geleefd (Ezech. 18:24). Immers, uw leven is krom wanneer u zich in heel uw levenswandel niet recht gedraagt voor de almachtige God.

3. Stelt u zich voor dat u zou volharden. Toch is het duidelijk dat u al vreselijk gezondigd hebt. Denkt u dat uw gehoorzaamheid gedurende de tijd die nog komt, God kan bevredigen voor al die achterstallige rente, voor al de zonden uit het verleden? Kan een mens die ieder jaar eerlijk zijn rente betaalt, daardoor voldoening schenken voor de oude rente die in twintig jaar niet betaald is? Al uw gehoorzaamheid is een nieuwe schuld, die niet kan voldoen voor schulden uit het verleden. Mensen kunnen inderdaad onrecht en schulden vergeven, omdat ze eindig zijn, maar de zonde is een oneindig kwaad en daarom moet God er genoegdoening voor verkrijgen. Mensen kunnen schulden kwijtschelden en toch mensen blijven, maar, daar God gezegd heeft: 'De ziel die zondigt, die zal sterven', en Hij de Waarheid Zelf is, kan Hij geen God blijven als Hij zou vergeven zonder voldoening. Daarom zijn plichten voor een ziel slechts verrotte krukken om op te rusten.

Tegenwerping: Maar voor welk doel moeten we plichten aanwenden? Kan een mens niet behouden worden door zijn goede gebeden, of door te treuren en berouw te hebben? Waarom moeten we dan nog bidden? Laten we dan onze plichten maar van ons werpen, als ze allemaal ons niet zalig kunnen maken. We kunnen dan evengoed spelen voor niets als werken voor niets.

Antwoord: Al is het dat uw goede plichten u niet zalig kunnen maken, toch zullen uw slechte werken u verdoemen. U moet daarom uw goede plichten niet van u afwerpen, maar het rusten op uw plichten. U moet ze niet wegwerpen, maar u moet ze werpen aan de voeten van Jezus Christus, zoals de ouderlingen hun kronen wierpen voor de troon (Openb. 4:10 en 11). U moet dan zeggen: 'Als er iets goeds of enige genade in deze plichten is, dan is het van U, o Heere.' Het is immers de gunst van een vorst die een mens

verhoogt en niet zijn eigen gaven: ze kwamen voort uit zijn welbehagen.

Tegenwerping. Maar u zult zeggen: 'Met welk doel moet ik dan plichten verrichten, als ik er niet door behouden kan worden?'

Antwoord: Voor de volgende drie doeleinden:

1. U moet ze doen om u naar Christus te brengen, de enige Heiland (Hebr. 8:25). Hij alleen kan allen zalig maken die tot God komen door het gebruik van de middelen door Hem. Plichten kunnen dat niet. Ga naar een preek luisteren om u tot Jezus Christus te brengen. Vast en bid en verkrijg daarin een volle vloed van liefde om u tot de Heere Jezus Christus te brengen, namelijk om meer liefde tot Hem te hebben, meer gemeenschap met Hem, meer vereniging met Hem. Treur daarom om uw zonden om gepaster te zijn voor Christus, zodat u Hem des te meer hoogacht. Gebruik uw plichten, zoals de duif van Noach haar vleugels gebruikte, om u te brengen naar de ark van de Heere Jezus Christus, waar alleen rust te vinden is. Als de duif haar vleugels nooit gebruikt had, dan was ze in het water gevallen. Dus als u geen plichten gebruikt, maar ze alle van u afwerpt, dan zult u zeker omkomen. Het is ook zoals met een arme man die een groot water moet oversteken voor een schat aan de andere zijde. Al kan hij de boot niet halen, toch roept hij erom en al is er geen schat in de boot, toch gebruikt hij de boot om hem over te varen naar de schat. Zo is Christus in de hemel en u bent op de aarde; Hij komt niet naar u en u kunt niet tot Hem gaan. Roep nu om een boot, want al is er geen genade, geen goed, geen zaligheid in een futloze plicht, gebruik hem toch om u over te varen naar de schat, de Heere Jezus Christus. Wanneer u naar een preek komt luisteren, zeg dan: 'Laat mij komen, Heere, door deze preek.' Als u gaat bidden, zeg dan: 'Laat mij komen, Heere, door dit gebed tot een Heiland.' Maar dit is de ellende van de mensen. Ze zijn als dwaze minnaars die, wanneer ze de dame het hof moeten maken, verliefd worden op haar dienstmeisje, dat hen alleen naar haar moest brengen. Zo worden mensen verliefd op hun eigen plichten, die ze verafgoden, en rusten ze enkel en alleen op het doen ervan, terwijl die plichten slechts

dienstmeisjes zijn om de ziel naar Christus te leiden.

2. Gebruik plichten als bewijzen van Gods eeuwigdurende liefde voor u als u in Christus bent. De genade en de plichten van Gods volk zijn tekenen en beloften van genade aan iemand die in Christus is, al zijn ze niet de oorzaken. Ze maken een mens niet zalig, maar ze vergezellen en volgen zo'n mens die zalig zal worden (Hebr. 6:9). Laat een mens zich beroemen op zijn blijdschap, gevoelens, gaven, geest en genade, maar als hij leeft in enige zonde, of in het verzuim van het doen van enige plicht, of in de slordige, slechte betrachtting van zijn plichten, dan zeg ik dat deze man geen verzekering kan hebben zonder dat hij zichzelf vleit (2 Petr. 1:8-10). Aangezien plichten bewijzen en beloften van zaligheid zijn, moet u ze voor dat doel gebruiken en er veel gewicht aan hechten. Zal een mens die een klaar bewijs heeft van zijn adeldom, omdat hij zijn adeldom niet gekocht heeft, daar gemakkelijk afstand van doen? Nee, nee, omdat het een bewijs is dat hem ervan verzekert dat die adeldom van hem is en dat het bewijs hem verdedigt tegen allen die trachten zijn adeldom van hem af te nemen, zal hij het zorgvuldig bewaren. Dus omdat plichten u niet zalig maken, zult u daarom goede plichten wegwerpen? Nee, want ze zijn bewijzen, als u in Christus bent, dat de Heere en de genade van u zijn. Vrouwen zullen hun liefdepanden niet wegwerpen, al zijn het dingen die de liefde van hun man niet kochten of verdienden, maar omdat ze panden zijn van zijn liefde, willen zij die panden veilig bewaren.

Opdat God de Vader van onze Heere Jezus Christus geëerd moge worden door de betrachtting van uw plichten, moet u ze gebruiken. Christus vergoot Zijn bloed om zich een volk te kopen, ijverig in goede werken (Titus 2:14), niet om daarmee onze zielen te redden, maar om Hem te eren. O, laat toch het bloed van Christus niet tevergeefs gestort zijn! Genade en goede plichten zijn de kroon van een christen. Het is alleen de zonde die een mens slecht maakt. Nu, zal een koning zijn kroon wegwerpen omdat hij zijn koninkrijk er niet mee gekocht heeft? Nee, dat zal hij niet doen, omdat het dragen van die kroon zijn sieraad en heerlijkheid uitmaakte toen

hij tot koning gekroond werd. Dus zeg ik tot u: 'Het is beter dat Christus geëerd wordt dan dat uw ziel gered wordt.' Daarom, vervul uw plichten, omdat ze de Heere Jezus Christus eer aandoen. Gebruik dus uw plichten, maar rust er niet op. Nee, verlaat de plichten en verenig uw ziel met Christus. Neem Hem aan in voor- en tegenspoed. Leef dus al uw dagen in Hem en uit Hem.

Schaamteloze verwaandheid als oorzaak van het verderf

De vierde hoofdoorzaak van het verderf van de mens is een koppige aanmatiging, of een vals geloof, waarbij mensen zich zoeken te redden door Christus aan te grijpen wanneer ze zien dat al hun plichten ontoereikend zijn om hen te helpen en dat ze de genade onwaardig zijn. Dit is wel de laatste en gevaarlijkste klip waaraan de mensen in deze tijd zich stoten. Mensen maken zelf een brug om hen tot Christus te brengen. Ik bedoel daarmee dat ze niet zoeken naar het geloof dat gewrocht wordt door een almachtige kracht die de eeuwige Geest van de Heere Jezus in hen moet werken, maar ze stellen zich tevreden met een geloof dat ze zelf bedenken en waaraan ze zelf een vorm geven. Daarom denken en geloven ze echt dat Christus hun lieve Heiland is en zo twijfelen ze er niet aan dat ze zalig zullen worden, wanneer daarvan geen sprake is. Zelfs als honden grissen ze het brood van de kinderen weg en ze zullen voor hun arbeid voor eeuwig buiten de hemel gesloten worden.

Alle mensen zijn de mening toegedaan dat er geen zaligheid te verkrijgen is dan door de verdienste van Christus. En omdat ze zich vastklemmen aan deze mening, daarom denken ze dat ze zich door de hand des geloofs vastklemmen aan Jezus Christus. Zo gaan ze verloren doordat ze zich vasthouden aan hun eigen houvast en zich vastklemmen aan hun eigen fantasieën en hersenschimmen. Sommige anderen grijpen Christus aan voordat ze hun gebrek aan geloof en bekwaamheid om te geloven zijn gaan beseffen. Ze kleven Hem aan zoals stof aan de jas van een man. God zal hen afschudden, zoals men klissen en doornen die aan een kleed kleven daarvan afschudt, en de Heere zal hen onder Zijn voeten

vertreden. Nu zeggen ze wel dat ze God danken dat ze door dit middel troost ontvangen hebben en dat ze, al zou God hen doden, toch op Hem zullen vertrouwen (Micha 3:11).

Het is wat dit betreft moeilijker om een mens in Engeland te bekeren dan in Indië, want daar hebben ze niet zulke foefjes en uitvluchten tegen onze preken. Daar zeggen ze niet dat ze al in Christus geloven, zoals de meesten onder ons beweren. We kunnen de mensen niet op de vingers tikken om te verhinderen dat ze Christus aangrijpen, voordat ze voor Hem bekwaam zijn gemaakt. Ze zijn als een gezelschap dieven op straat. U zult er honderd handen zien grijpen naar een juweel dat daar gevallen is, terwijl ze er niet het minst, nee niets mee te maken hebben. Bijna ieder mens zegt: 'Ik hoop dat Christus de mijne is; ik stel al mijn hoop en vertrouwen op Hem en wil daarvan niet afgeslagen worden. Wat? Moet een mens wanhopen? Moet een mens niet op Christus vertrouwen?' Zo hopen en vertrouwen ze dat ze Christus mogen aangrijpen en dat ze recht op Hem hebben, al hebben ze daarvoor geen grond en al hebben ze geen genade om dat te bewijzen. Deze hoop, die hen van schrik bevrijdt, verdoemt er duizenden, want ik ben ervan overtuigd dat, als mensen zagen dat ze buiten Christus waren en dat ze zondige schepselen waren, ze zouden uitroepen: 'Heere, wat moet ik doen om zalig te worden?'

Dit geloof is een dierbaar geloof (2 Petr. 1:1). Voor kostbare dingen moeten we een hoge prijs betalen en we kennen ze een hoge waarde toe. Als uw geloof zo is, dan heeft het u menig gebed, menige snik, menige zilte traan gekost. Maar als men aan de meeste mensen vraagt hoe ze aan hun geloof in Christus gekomen zijn, dan zeggen ze dat dat heel gemakkelijk ging. Wanneer de leeuw slaapt, dan kan een mens bij hem gaan liggen slapen, maar wanneer de leeuw wakker wordt, dan loopt het slecht met die mens af. Dus terwijl God zwijgt en geduldig is, kunt u zichzelf bedriegen door te denken dat u op God vertrouwt, maar wee u, wanneer de Heere verschijnt in Zijn toorn, wat Hij eens zal doen. Mensen zondigen doordat ze krachtens dit valse geloof Christus als een vaatdoek gebruiken om hen weer schoon te wrijven. Dat is

al het nut dat ze hebben van dit geloof. Ze zondigen zeker, maar ze vertrouwen erop dat God hun genade zal schenken, en zo liggen ze nog in hun zonden. God zal deze verschrikkelijke schandelijkheid met bloed, vuur en plagen van de hemel wreken.

Daarom rusten velen van u op Christus zoals de abrikozenboom die tegen de muur aanleunt, maar die toch vastgeworteld is in de aarde. Zo leunt u op Christus voor de zaligheid, maar u bent nog vastgeworteld in de wereld, vastgeworteld in uw trots, vastgeworteld in uw vuilheid. Wee u, als u in deze staat omkomt. God zal u omhakken als brandstof voor Zijn toorn, welke dwaze hoop u ook hebt dat u door Christus zalig zult worden.

Daarom kondig ik u namens de God des hemels het volgende aan:

1. U die zich nooit zo onbekwaam voelde om te geloven als een dode, u hebt nog helemaal geen geloof.

2. U die geloof zou willen verkrijgen, moet eerst uw onbekwaamheid om te geloven, gevoelen. U moet dit stekje niet uit uw eigen tuin halen. Het moet vanboven uit de hemel in uw ziel komen, als u ooit daaraan deel zult hebben.

Ik had nog andere dingen moeten zeggen over dit veelomvattende onderwerp, maar ik word hier gedwongen om er abrupt een eind aan te maken. De Heere rekene hun die mijn mond gestopt hebben en gearbeid hebben om 'de waarheid in ongerechtigheid ten onder te houden' deze zonde niet toe. En gezegend zij de goede God, Die Zijn onwaardige dienstknecht zo lang heeft bijgestaan en hem in staat gesteld heeft om u zo ver te geleiden om u de klippen en gevaren op uw reis naar de andere wereld te laten zien.